
TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 5: De wereld rond

Introductie	5
Lesuitwerkingen	13
WEEK 1	
Les 1 De wereld	14
Les 2 Pip in Nederland	16
Les 3 Pip gaat met de trein	18
Les 4 Van Amsterdam tot Rotterdam	20
Les 5 Herhalingsles	22
WEEK 2	
Les 6 Pip in Groenland	23
Les 7 Pip gaat vissen	25
Les 8 Pip leert een touwfiguur maken	27
Les 9 Pip in Zuid-Afrika	29
Les 10 Herhalingsles	32
WEEK 3	
Les 11 Wonen er beren in Afrika?	33
Les 12 Pip danst in Zuid-Afrika	35
Les 13 Pip is terug op Aruba	37
Les 14 Pip gaat een dagje naar het strand	39
Les 15 Herhalingsles	41
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	43
Herhalingsdag 2	44
Herhalingsdag 3	46
Herhalingsdag 4	47
Herhalingsdag 5	48
Kopieerbladen	49
Materialenlijst	61

Introductie

- Verhaallijn
  - Themadoelen
  - Doelwoorden
  - Gebruikswwoorden
  - Woordschema's
  - Platen
  - Poster tegenstellingen
  - Poster voorzetsels
  - Liedje/films
  - Verhaal/boek
-

VERHAALLIJN

Het vijfde thema van de methode Taalsprong gaat over landen in de wereld, in het bijzonder de landen Nederland, Groenland, Zuid-Afrika en Aruba.

Pip vindt een wereldkaart, het blijkt een toverkaart te zijn, die haar op vier plekken in de wereld brengt. Het verhaal 'Pip gaat op reis' vormt de rode draad van dit thema.

In de eerste week is Pip in Nederland, waar ze kennismakt met een aantal specifieke kenmerken van Nederland (de koe, de molen, de kaas). In de daaropvolgende weken vliegt Pip naar Groenland en Zuid-Afrika waar ze ook kennismakt met enkele kenmerken van die landen. Tenslotte komt ze uit in Aruba. In dit thema worden landen met elkaar vergeleken en spelen de tegenstellingen dichtbij/ver weg, klein/groot, droog/nat en koud/warm een belangrijke rol.

De laatste week van het thema wordt hetgeen in het thema aangeboden is, herhaald.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen eenvoudige informatie begrijpen.
- De kinderen kunnen instructies uitvoeren.
- De kinderen kunnen de tekst van een lied zingen.
- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen.
- De kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.
- De kinderen kunnen in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven.

Subdoelen

- correct beantwoorden van oriëntatievragen;
- begrijpen van de strekking van een verhaal;
- koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les;
- voorspellen van het vervolg van een verhaal;
- beantwoorden van open vragen;
- formuleren van zinnen;
- leggen van verbanden tussen gegeven informatie;
- uitvoeren van eenvoudige instructies tijdens een rollenspel;
- gericht luisteren naar een verhaal/lied/instructie;
- zingen van de tekst van een lied;
- navertellen van een verhaal;
- gericht luisteren/kijken naar een informatieve film;
- uitvoeren van instructies;
- reflecteren vanuit eigen ervaringen;
- formuleren van een mening;
- samenvatten van een verhaal (met gestuurde opdracht);
- geven van een korte voordracht.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen instructies uitvoeren.

Subdoelen

- opzoeken van het antwoord op een eenvoudige onderzoeksvraag;
- uitvoeren van instructies op een werkblad;
- invullen van een formulier.

TAALBESCHOUWING

- De kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.

Subdoel

- toepassen van tegenstellingen.

WOORDENSCHAT

- De kinderen kunnen de doelwoorden (51) uit het thema herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen de gebruikswwoorden (27) uit het thema begrijpen.

Subdoelen

- uitbreiden van de woordenschat;
- kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's LANDEN, NEDERLAND, DE TREIN, DORP/STAD/HOOFDSTAD, GROENLAND, VISSEN VANGEN, DE HAND, ZUID-AFRIKA, ARUBA en HET STRAND;
- vergelijken van woorden die met elkaar verwant zijn;
- herkennen van een woord op grond van een beschrijving;
- herkennen van een woord op grond van een tekening;
- categoriseren van gegeven informatie.

KENNIS VAN LAND EN CULTUUR

Subdoel

- herkennen van culturele objecten en gewoontes van mensen.

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de 'nieuwe' woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. badpak, het	14. iglo, de	27. nadoen	40. trommel, de
2. cactus, de	15. ijs, het	28. net, het	41. vis, de
3. conducteur, de	16. ijsbeer, de	29. pink, de	42. vissen
4. dorp, het	17. insmeren	30. ringvinger, de	43. voordoen
5. droog	18. kaas, de	31. rivier, de	44. vuurtoren, de
6. duim, de	19. koe, de	32. slee, de	45. warm
7. eiland, het	20. koud	33. sneeuw, de	46. wereld, de
8. ezel, de	21. leguaan, de	34. stad, de	47. wereldkaart, de
9. gat, het	22. machinist, de	35. station, het	48. wijsvinger, de
10. giraffe, de	23. maïs, de	36. strand, het	49. zandkasteel, het
11. hengel, de	24. masker, het	37. tram, de	50. zonnebrand- crème, de
12. hoofdstad, de	25. middelvinger, de	38. trein, de	51. zwembroek, de
13. hut, de	26. molen, de	39. treinkaartje, het	

GEBRUIKSWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

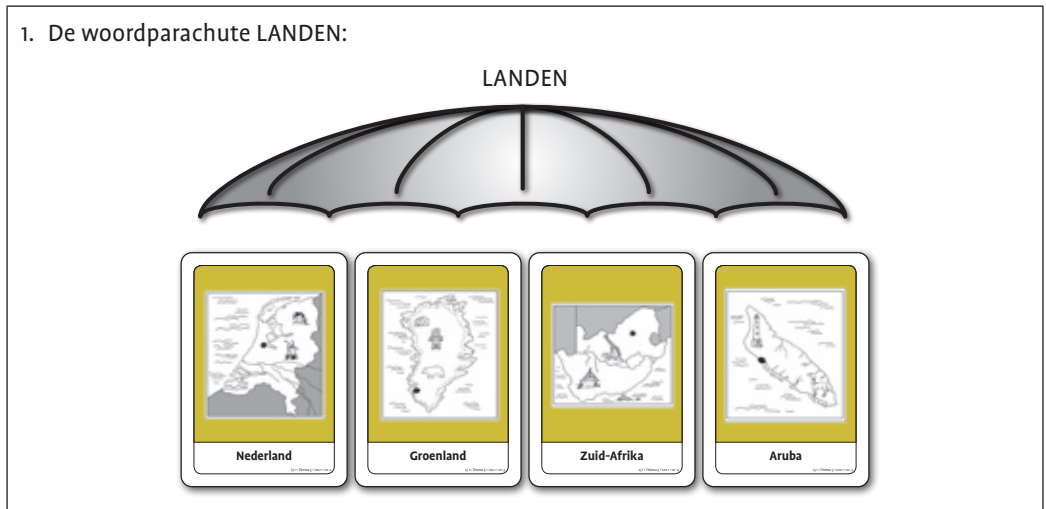
1. avontuur, het	8. figuur, het	15. rijden	22. vastmaken
2. blazen	9. gebouw, het	16. schrift, het	23. vervoersmiddel, het
3. dans, de	10. Groenland	17. touw, het	24. vlag, de
4. drinken	11. hoeveel	18. toverspreuk, de	25. vuur, het
5. dromen	12. instappen	19. trein, de	26. zand, het
6. eerste	13. plek, de	20. uitstappen	27. Zuid-Afrika
7. eten	14. rails, de	21. vangen	

WOORDSCHEMA'S

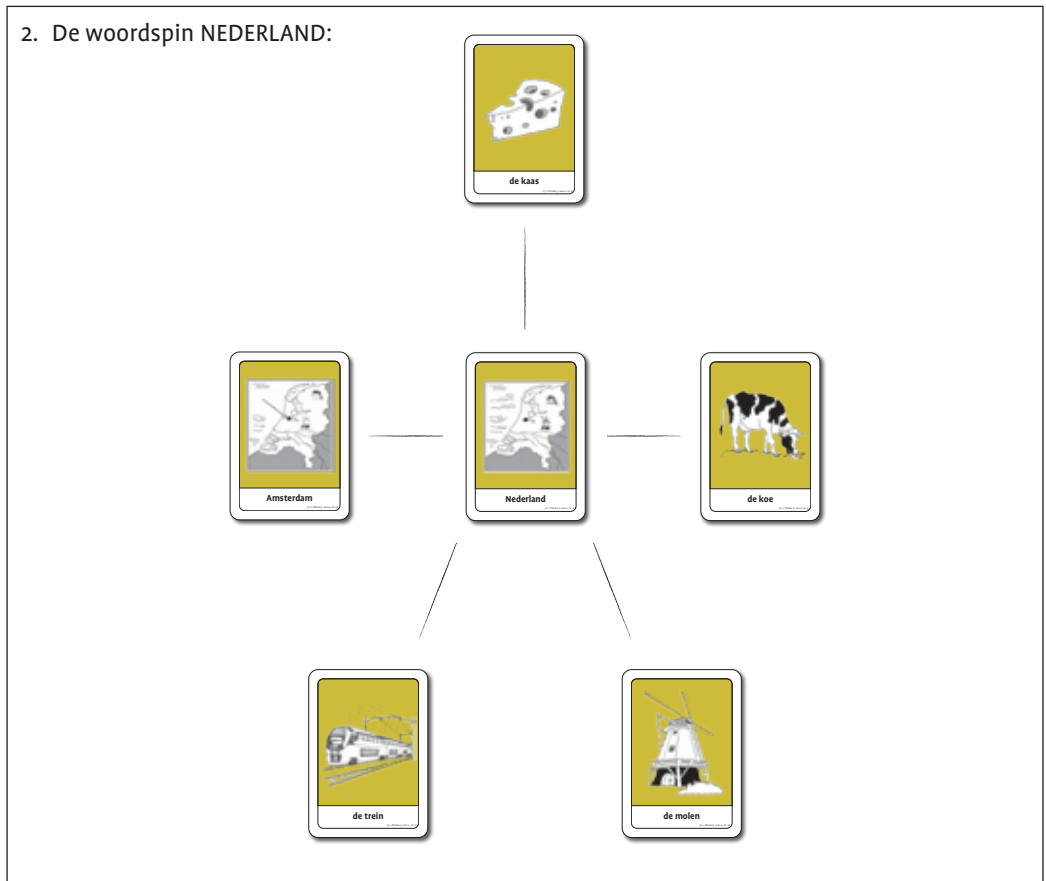

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's.
Een digitale uitgave van de woordschema's is te vinden op de website www.ea.aw/catalog/taalsprong/.

1. De woordparachute LANDEN:

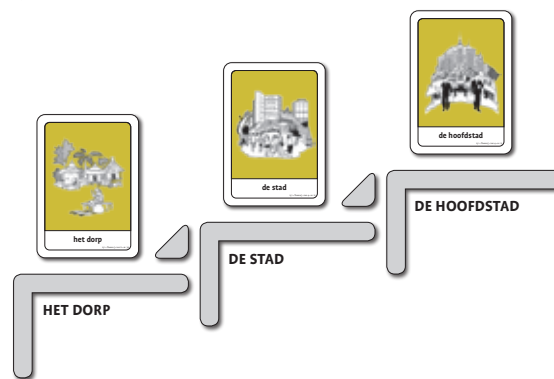

2. De woordspin NEDERLAND:

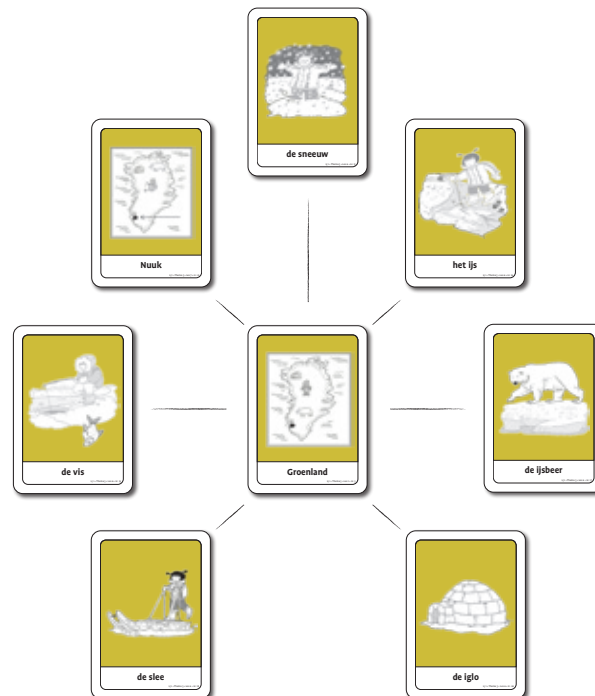

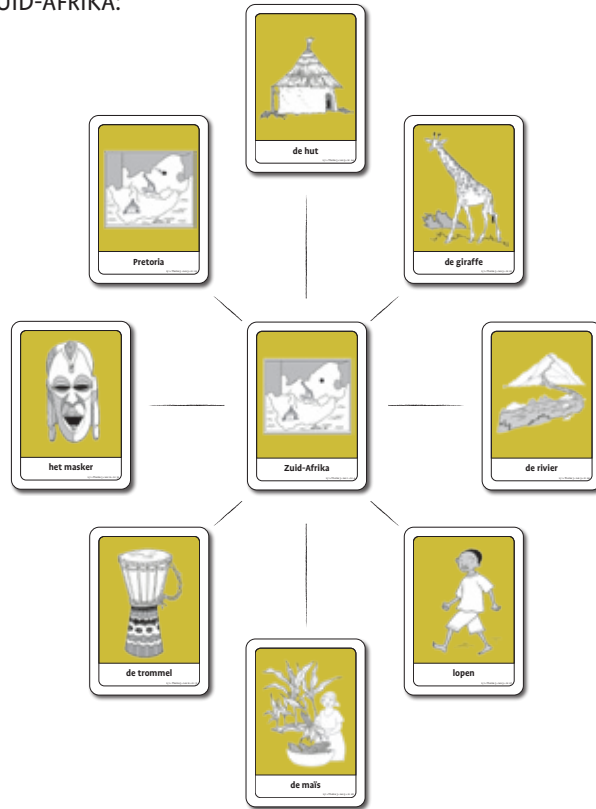
3. De woordtrap HET DORP/DE STAD/DE HOOFDSTAD:

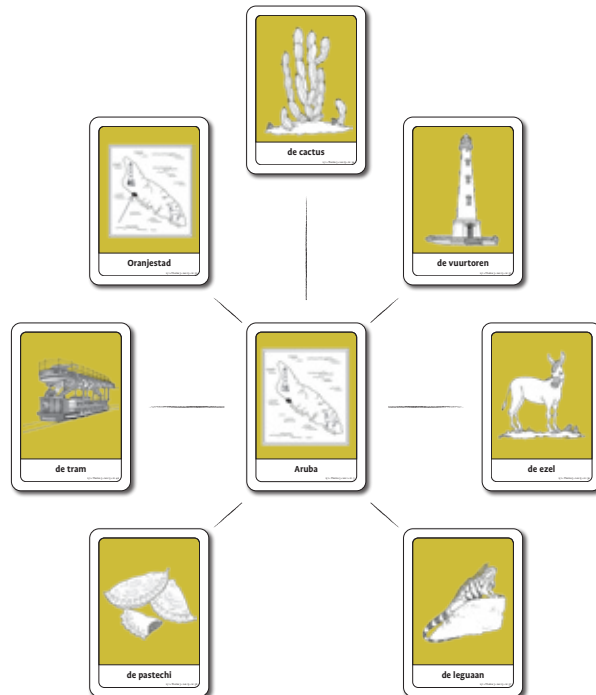
4. De woordspin GROENLAND:

5. De woordspin ZUID-AFRIKA:

6. De woordspin ARUBA:

PLATEN

De volgende platen worden in dit thema ter ondersteuning van het woordenschatonderwijs aan de woordmuur gehangen.

DE TREIN:

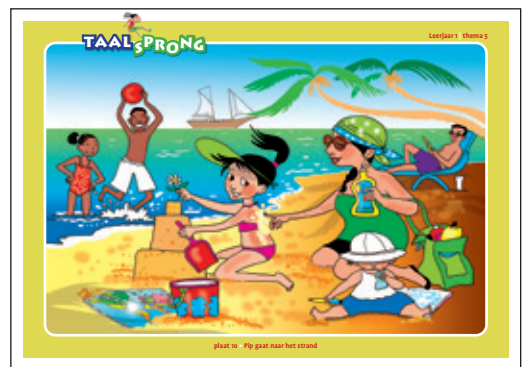
VISSEN VANGEN:

DE HAND:

HET STRAND:

POSTER TEGENSTELLINGEN

In dit thema worden twee nieuwe tegenstellingen aangeboden, te weten koud/warm en droog/nat. Herhaal de tegenstellingen die in voorgaande thema's aan bod gekomen zijn. U kunt ervoor kiezen om de tegenstellingen die nog niet aan bod gekomen zijn, af te dekken.

POSTER VOORZETSELS

In dit thema wordt de poster VOORZETSELS herhaald.

LIEDJE/FILMS

In dit thema wordt één liedje aangeleerd, te weten 'Een treintje ging uitrijden'. Het liedje 'Een treintje ging uitrijden' wordt gedurende het thema regelmatig herhaald en op verschillende manieren uitgevoerd.

*Een treintje ging uit rijden,
van Amsterdam naar Rotterdam.
En achter alle raampjes,
daar zaten zoveel kinderen.
En die deden zo en die deden zo,
achter al die raampjes.
En die deden zo en die deden zo,
zie za, zo.*

In les 3 kunt u een korte film laten zien van de trein.
In les 7 kunt u een korte film laten zien van hoe men vissen vangt onder een laag ijs.
In les 12 kunt u een film laten zien van een Afrikaanse dans.

VERHAAL/BOEK

In les 1 wordt het eerste deel van het verhaal 'Pip gaat op reis' aangeboden. In les 2 volgt deel 2, in les 6 deel 3, in les 7 deel 4 en tenslotte in les 13 deel 5 van het verhaal 'Pip gaat op reis'. Deze verhalen kunnen door de leerkracht verteld worden, maar zijn ook op de website te vinden bij Verhaal met platen.

In les 11 wordt het verhaal 'Wonen er beren in Afrika?' aangeboden. Dit boek kan door de leerkracht verteld worden, maar is ook als digitaal prentenboek op de website te vinden.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

- Les 1 De wereld
- Les 2 Pip in Nederland
- Les 3 Pip gaat met de trein
- Les 4 Van Amsterdam tot Rotterdam
- Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

- Les 6 Pip in Groenland
- Les 7 Pip gaat vissen
- Les 8 Pip leert een touwfiguur maken
- Les 9 Pip in Zuid-Afrika
- Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

- Les 11 Wonen er beren in Afrika?
- Les 12 Pip danst in Zuid-Afrika
- Les 13 Pip is terug op Aruba
- Les 14 Pip gaat een dagje naar het strand
- Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

- Herhalingsdag 1
  - Herhalingsdag 2
  - Herhalingsdag 3
  - Herhalingsdag 4
  - Herhalingsdag 5
-

Les 1 De wereld

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Correct beantwoorden van oriëntatievragen.
- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de wereld** en **de wereldkaart**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema LANDEN.
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les.
- Voorspellen van een vervolg van een verhaal.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 1 t/m 5: Landen, Nederland, Groenland, Zuid-Afrika en Aruba.
- Plaat 1: Pip gaat op reis (1).
- Kopieerblad 1: Vlaggen van Aruba, Nederland, Groenland en Zuid-Afrika.

Vorbereiding

- Zorg voor een grote wereldkaart en hang deze kaart aan het bord.
- Kopieer kopieerblad 1. Kleur de vlag van Aruba en knip de vlag uit.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U introduceert de wereldkaart.
Kern	10 min.	U leest 'Pip gaat op reis' (1) voor.
	5 min.	U maakt de woordparachute LANDEN.
Afsluiting	5 min.	U gaat na hoeveel namen van landen de kinderen al kennen.

◆ Start

Bekijk met de kinderen de kaart op het bord. Vertel dat het een kaart van **de wereld** is en dat alle landen van **de wereld** erop staan. Vraag aan de kinderen waar zij denken dat Aruba ongeveer ligt en laat ze dat aanwijzen op de kaart. Laat daarna zien waar Aruba precies ligt en maak daar de vlag van Aruba vast op de wereldkaart.

Hier ligt Aruba.

Vraag vervolgens aan de kinderen of ze weleens in een ander land zijn geweest. Wijs de landen die de kinderen noemen, aan op **de wereldkaart** en ondersteun dit steeds met de zin 'Hier ligt ...'. Bespreek dan ook steeds of het desbetreffende land dichtbij of ver weg ligt.

TIP

Door een bepaalde zin vaak te herhalen, raken de kinderen gewend aan de zinsconstructie en zullen ze dit zelf ook eerder toepassen. 'Waar ligt ...?', 'Hier ligt ...'

◆ Kern

1. Vertel dat u iemand op Aruba kent die ook heel graag iets meer van **de wereld** wil zien. Lees het eerste deel van het verhaal 'Pip gaat op reis' voor. Wijs tijdens het voorlezen de verschillende landen aan op de kaart.

PIP GAAT OP REIS

Pip is het zat. Iedere dag hetzelfde huis, dezelfde tuin, dezelfde straat, dezelfde

school, dezelfde dieren. Pip wil op avontuur. Ze wil niet alleen Aruba kennen, maar ook wat van de wereld zien. Pip is nog nooit in een ander land dan Aruba geweest. Op een dag vindt ze bij oma een oude kaart. Het is een wereldkaart. Op deze kaart staan alle landen van de wereld. Pip weet al heel veel over de landen van de wereld. Alles wat ze op tv ziet of in een boek leest, schrijft ze op in haar schrift. Ze neemt dat schrift overal mee naartoe. Wat zou ze graag

naar Nederland gaan. Dat is het land waar papa is geboren.

Of Zuid-Afrika, het land waar de giraffen wonen.
 Of Groenland, waar het altijd koud is. Dat is Pip's droom: een reis maken naar verre landen.
 Dromerig kijkt ze naar de kaart. Pip vindt de kaart prachtig! Ieder land heeft een andere kleur.
 Onderaan de kaart staan een paar moeilijke woorden. Pip probeert de woorden te lezen.
 'Hokus Spokus Pilatus Pas, ik wou dat ik in dit land was'. Het lijkt wel een toverspreuk. Pip leest de woorden nog een keer en wijst het land aan waar ze heel graag een keer naartoe wil: Nederland. Opeens gaat alles draaien en wordt alles zwart ...

Vraag aan de kinderen wat zij denken dat er met Pip gaat gebeuren.

- Maak de woordparachute LANDEN op het bord.
 Laat de flashcards 1 tot en met 5 één voor één zien en benoem ze. Hang de flashcards onder de woordparachute.

LANDEN

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

◆ Afsluiting

Vraag aan de kinderen hoeveel namen van landen zij denken te kennen. Laat ze dan de landen opnoemen en schrijf dit op het bord. Kennen ze al veel landen?

Hang de woordparachute LANDEN aan de woordmuur.

Les 2 Pip in Nederland

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.

Subdoelen

- Beantwoorden van open vragen.
- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**koud/warm, de koe, de molen, de kaas en de trein**).
- Toepassen van een tegenstelling (koud/warm).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema NEDERLAND.
- Koppelen van de eigen kennis en ervaring aan de tekst.
- Herkennen van culturele objecten en gewoontes van Nederlanders.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 6 t/m 11: Koud, warm, de kaas, de koe, de molen en de trein.
- Plaat 2: Pip gaat op reis (2).
- Tegenstellingenposter

Vorbereiding

- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifst.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U stelt vragen over het verhaal 'Pip gaat op reis' (1).
Kern	10 min.	U leest het verhaal 'Pip gaat op reis' (2) voor.
	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U biedt de nieuwe tegenstelling 'koud'/'warm', aan. U maakt de woordspin NEDERLAND.
Afsluiting	5 min.	U vult de woordspin NEDERLAND aan, met de ervaringen van de kinderen.

◆ Start

Laat plaat 1 zien en stel vragen over Pip.

- Wie is Pip?
- Waar woont Pip?
- Wat heeft Pip onder het bed van oma gevonden?
- Wat staat er op de kaart?
- Wat gebeurt er als Pip de toverspreuk opzegt?

◆ Kern

1. Lees het tweede deel van het verhaal 'Pip gaat op reis' voor. Wijs zoveel mogelijk de begrippen aan op de plaat.

PIP GAAT OP REIS

Pip wordt langzaam wakker. Ze heeft zo raar gedroomd. Ze droomde over een wereldkaart, een toverspreuk en dat alles ging draaien.

Heel langzaam doet Pip haar ogen open. Ze ligt in het gras, naast haar staat een groot beest gras te eten.

Het beest is zwart met witte vlekken, het is een koe. Pip gaat rechtop zitten en kijkt om zich heen. Ze ziet nog meer koeien en in de verte staat een molen. Pip weet meteen waar ze is. Ze is in Nederland. Pip heeft niet gedroomd. De wereldkaart van oma is een toverkaart. De wereldkaart ligt ook in het gras. Pip pakt snel de wereldkaart, ze vouwt de kaart op en steekt hem in haar zak. Pip gaat op avontuur in Nederland.

2. Vertel dat Pip alles wat ze weet over Nederland heeft opgeschreven in haar schrift. Laat de flashcards 6 tot en met 11 één voor één zien en vertel wat Pip heeft opgeschreven.

• klein:

Nederland is een **klein** land. Je ziet het bijna niet op de wereldkaart. Net zoals Aruba, dat kun je ook bijna niet zien.

• **koud/warm:**

In Nederland is het soms **koud**, soms **warm**. **Koud** betekent een lage temperatuur. Je moet een jas aan doen. **Koud** is het tegenovergestelde van **warm**. **Warm** betekent niet **koud**. Iets wat **warm** is, heeft een hoge temperatuur.

• **de koe:**

In Nederland zie je veel **koeien**. Een **koe** is een groot dier. **Koeien** staan in de wei. Ze eten gras en ze geven melk.

• **de molen:**

In Nederland staan veel **molens**. Een **molen** is een gebouw met wieken. De wieken bewegen in de wind. Op Aruba staat ook een **molen**, vlakbij de hotels.

• **de kaas:**

In Nederland houden de mensen van **kaas**. **Kaas** wordt gemaakt van melk. En die melk krijg je weer van de **koeien**.

• **de trein:**

In Nederland rijden veel **treinen**. Een **trein** is een lang voertuig dat over rails rijdt. **Treinen** brengen mensen van de ene plek naar de andere plek.

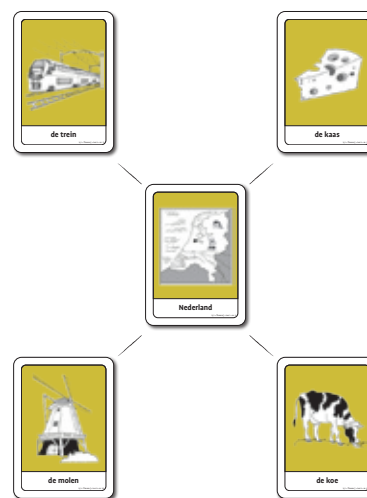
TIP

Het is belangrijk om zoveel mogelijk Nederlands te gebruiken, ook bij de uitleg van woorden. Maar sommige woorden zijn nu eenmaal moeilijk uit te leggen of de omschrijving in het Nederlands is te ingewikkeld en sluit niet aan bij het niveau van het kind. Vertaal het woord dan naar het Papiamentu. Koud en warm zijn zulke woorden.

3. Bied de tegenstelling 'koud'/'warm' aan. Herhaal de tegenstellingen 'dichtbij'/'ver weg' en 'klein'/'groot'. Vraag de kinderen of Nederland dichtbij of ver weg ligt en of het een klein of groot land is. Hang de flashcards 'koud'/'warm' naast de tegenstellingenposter.

Maak de woordspin NEDERLAND op het bord.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

◆ **Afsluiting**

Vraag aan de kinderen of ze zelf nog iets weten over Nederland. Als het iets typisch Nederlands betreft, schrijf het dan op een lege flashcard en hang het in de woordspin.

Hang de woordspin NEDERLAND aan de woordmuur.

Les 3 Pip gaat met de trein

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen eenvoudige informatie begrijpen en instructies uitvoeren.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (Nederland is klein, koud en ver weg).
- Toepassen van tegenstellingen.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het station, het treinkaartje, de conducteur en de machinist**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's NEDERLAND en DE TREIN.
- Uitvoeren van eenvoudige instructies tijdens een rollenspel.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 6 t/m 11: Koud, warm, de kaas, de koe, de molen en de trein.
- Plaat 3: Pip gaat met de trein.
- Kopieerblad 1: Vlaggen van Aruba, Nederland, Groenland en Zuid-Afrika.
- Kopieerblad 2: De treinkaartjes.
- Film: De trein.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 1.
- Kleur de vlag van Nederland en knip de vlag uit.
- Kopieer kopieerblad 2 en knip de treinkaartjes uit.
- Zorg voor een fluitje voor de conducteur.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt de wereldkaart en u geeft aan waar Nederland ligt.
Kern	10 min.	U laat plaat 3 zien en u legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U laat de film over de trein zien.
Afsluiting	10 min.	U speelt een rollenspel waarbij het reizen met de trein wordt uitgebeeld.

◆ Start

Bekijk met de kinderen de wereldkaart. Vraag aan de kinderen waar Pip nu is en of ze dat kunnen aanwijzen op de wereldkaart. Laat zien waar Nederland precies ligt en maak de vlag van Nederland vast op de wereldkaart.

Hang de flashcards 6 tot en met 11 aan het bord en vraag aan de kinderen om bij iedere flashcard iets te vertellen over Nederland. Help de kinderen waar nodig met het formuleren van de juiste zin. Laat de kinderen ook aangeven (aan de hand van de tegenstellingenposter) of het in Nederland koud of warm is, of Nederland dichtbij of ver weg is en of Nederland een groot of klein land is?

◆ Kern

1. Laat plaat 3 zien en vertel dat Pip ook een ritje met de trein heeft gemaakt in Nederland.

Leg de doelwoorden uit aan de hand van de plaat.

• het station:

Het station is een plaats waar treinen aankomen en vertrekken. Je kunt er in de trein stappen en als je op de plek bent waar je moet zijn, kun je uitstappen.

• het treinkaartje:

Je koopt een **treinkaartje** op het **station**, als je met de trein mee wilt. Dit **treinkaartje** moet je in de trein laten zien aan de **conducteur**.

• **de conducteur:**

Een **conducteur** controleert de **treinkaartjes** in de trein.
De conducteur blaast op zijn fluit als de trein klaar is om te vertrekken.

• **de machinist:**

Een **machinist** bestuurt een trein.

2. Laat de film over de trein zien.

◆ **Afsluiting**

Demonstreer middels een rollenspel hoe het reizen met de trein werkt. Schrijf groot op het bord het woord '**station**'. Maak voor het bord een trein van stoelen. Vraag aan de kinderen wie de trein bestuurt. Kies een **machinist** uit en bespreek met de kinderen waar de **machinist** moet zitten.

Waar moet **de machinist** zitten?
 Moet hij vooraan of achteraan in de trein zitten?

Speel de eerste keer zelf voor **conducteur**. Kies een aantal passagiers uit, geef ze een **treinkaartje** en laat ze instappen. Als de passagiers zitten, blaast **de conducteur** op zijn fluit en gaat de trein rijden. De **conducteur** controleert de kaartjes. Bij het volgende **station** aangekomen, stappen er een aantal passagiers uit en in en begint het rollenspel opnieuw.

Hang plaat 3 DE TREIN aan de woordmuur.

Les 4 Van Amsterdam tot Rotterdam ...

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de inhoud van een lied begrijpen en de kinderen kunnen de tekst van het lied zingen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar de tekst van een lied.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de stad** en **de hoofdstad**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE STAD/DE HOOFDSTAD en NEDERLAND.
- Vergelijken van woorden die met elkaar verwant zijn (stad, hoofdstad).

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 12 t/m 14: De stad, de hoofdstad en Amsterdam.
- Track 13: Het lied: 'Een treintje ging uit rijden'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U zingt het lied 'Een treintje ging uit rijden'.
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden 'de stad' en 'de hoofdstad' uit, naar aanleiding van het liedje.
	5 min.	U maakt de woordtrap DE STAD/DE HOOFDSTAD en u breidt de woordspin NEDERLAND uit.
	10 min.	U leert de kinderen het liedje 'Een treintje ging uit rijden' aan.
Afsluiting	5 min.	U zingt het liedje nog een keer. Laat steeds een ander kind een beweging kiezen.

◆ Start

Vertel dat Pip in Nederland een liedje heeft geleerd over de trein. Laat het lied horen.

*Een treintje ging uit rijden,
van Amsterdam naar Rotterdam.
En achter alle raampjes,
daar zaten zoveel kinderen.
En die deden zo en die deden zo,
achter al die raampjes.
En die deden zo en die deden zo,
zie za, zo.*

◆ Kern

1. Leg uit dat de trein in het lied van **de stad** Amsterdam naar **de stad** Rotterdam rijdt. Leg uit wat een **stad** is en wat het verschil is met een **hoofdstad**.

• de stad:

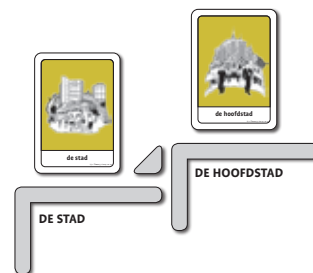
Een **stad** is een grote plaats, waar veel mensen wonen.
Een **stad** heeft veel huizen en straten.
Rotterdam is een **stad** en Amsterdam ook en San Nicolas ook.

• de hoofdstad:

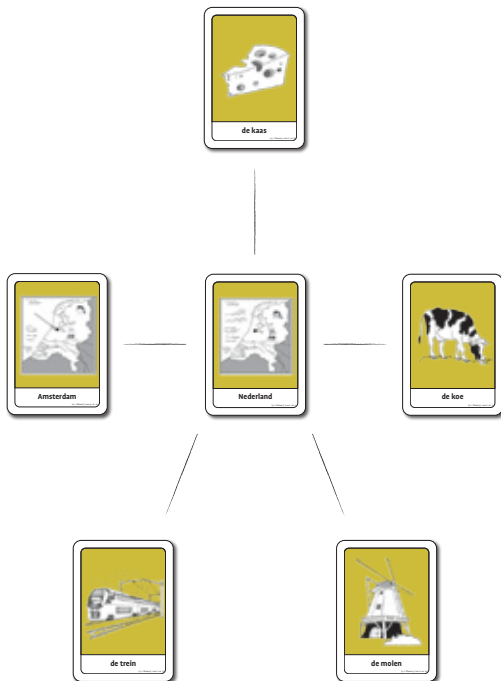

Amsterdam is zelfs een **hoofdstad**, **de hoofdstad** van Nederland. **De hoofdstad** is de belangrijkste **stad** van een land.
Oranjestad is **de hoofdstad** van Aruba.

2. Maak een woordtrap DE STAD/DE HOOFDSTAD op het bord. Benoem de flashcards terwijl u ze aanwijst.

Breid de woordspun NEDERLAND uit les 2 uit, met de flashcard van Amsterdam.

3. Leer het lied 'Een treintje ging uit rijden' aan. Zing het lied in zijn geheel. Bij 'En die deden zo en die deden zo, achter die raampjes. En die deden zo en die deden zo, zie za zo.', zwaait u met uw armen. Laat de kinderen deze beweging ook uitvoeren. Zing het lied vervolgens regel voor regel en laat de kinderen de regel nazingen. Zing tot slot het lied in zijn geheel. Laat hier en daar wat woorden weg en laat de kinderen de woorden invullen.

*Een treintje ging uit rijden,
van Amsterdam naar Rotterdam.*

*En achter alle raampjes,
daar zaten zoveel kinderen.*

*En die deden zo en die deden zo,
achter al die raampjes.*

*En die deden zo en die deden zo,
zie za, zo.*

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Een treintje ging uit rijden' nog een keer met de kinderen. Laat een van kinderen een beweging kiezen en voordoen. De rest doet deze beweging na.

Hang de woordtrap DE STAD/DE HOOFDSTAD aan de woordmuur.

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren en de kinderen kunnen instructies uitvoeren.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's LANDEN, NEDERLAND, DE TREIN en DE STAD/DE HOOFDSTAD.
- Uitvoeren van eenvoudige instructies tijdens een rollenspel.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Track 13: Het lied: 'Een treintje ging uit rijden'.

Vorbereiding

- Leg de treinkaartjes uit les 3 klaar.
- Zorg voor een fluitje voor de conducteur.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U speelt het spel 'Ik zie, ik zie ...'.
Kern	15 min.	U laat de kinderen een trein vormen en u herhaalt het lied 'Een treintje ging uit rijden'.
Afsluiting	5 min.	U laat alle passagiers uitstappen bij de stations.

◆ Start

Speel het spel 'Ik zie, ik zie ...'.

Vertel dat u in Nederland bent en maak van uw handen een verrekijker. Omschrijf steeds kort een begrip van de woordmuur dat betrekking heeft op Nederland en op stad/hoofdstad. Laat de kinderen raden om welk begrip het gaat.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet ...
het is rechthoekig en heeft de kleuren
rood, wit, blauw.
Ra, ra, wat is het?

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet ...
het heeft vier poten en zegt boeoeoe.
Ra, ra, wat is het?
Et cetera ...

◆ Kern

Maak vier stations in de klas. Zet bij ieder station een paar passagiers en geef de passagiers een treinkaartje. Kies een machinist en een conducteur uit. Herhaal kort wat hun taak is in de trein. Maak een trein door de passagiers bij het eerste station in een rij achter elkaar te zetten, met de machinist voorop. De conducteur controleert de kaartjes en sluit de rij. Zo 'rijden' ze naar het volgende station terwijl de kinderen het lied 'Een treintje ging uit rijden' zingen.

*Een treintje ging uit rijden,
van Amsterdam naar Rotterdam.
En achter alle raampjes,
daar zaten zoveel kinderen.
En die deden zo en die deden zo,
achter al die raampjes.
En die deden zo en die deden zo,
zie za, zo.*

De machinist bedenkt steeds een andere beweging. Aangekomen bij het volgende station, stapt de conducteur uit, stappen de nieuwe passagiers in, blaast de conducteur op zijn fluitje, worden de kaartjes weer gecontroleerd en rijdt het treintje verder. Herhaal dit een paar keer. Varieer door af en toe een paar kinderen uit te laten stappen en tel steeds, samen met de kinderen, hoeveel kinderen uitstappen, instappen en uiteindelijk in de trein zitten.

◆ Afsluiting

Laat de trein langs alle stations gaan en laat steeds een aantal kinderen uitstappen zodat er bij het laatste station niemand meer in de trein zit behalve de machinist en de conducteur.

Les 6 Pip in Groenland

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Navertellen van een verhaal (Pip in Nederland).
- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de sneeuw, het ijs, de ijsbeer, de slee, de vis en de iglo**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema GROENLAND.
- Opzoeken van het antwoord op een eenvoudige onderzoeksvraag.
- Herkennen van culturele objecten en gewoontes van Groenlanders.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 15 t/m 20: De sneeuw, het ijs, de ijsbeer, de slee, de vis en de iglo.
- Plaat 4: Pip gaat op reis (3).
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Vorbereiding

- Zorg voor een wereldkaart.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt samen de wereldkaart.
Kern	10 min.	U leest het verhaal: 'Pip gaat op reis' (3) voor.
	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin GROENLAND.
Afsluiting	5 min.	U vult de woordspin GROENLAND aan, met de ervaringen van de kinderen.

◆ Start

Laat op de wereldkaart zien waar Pip woont (Aruba) en waar Pip nu (Nederland) is. Laat de kinderen vertellen wat ze van Pip geleerd hebben over Nederland aan de hand van de flashcards.

◆ Kern

1. Vertel dat Pip klaar is in Nederland. Ze heeft heel Nederland al gezien en wil op avontuur naar een ander land. Een land waar het altijd koud is, zoals Groenland, dat lijkt haar wel wat. Bespreek met de kinderen wat Pip moet doen om in Groenland terecht te komen. Lees het derde deel van 'Pip gaat op reis' voor. Wijs zoveel mogelijk begrippen aan op de plaat.

PIM GAAT OP REIS

Pip pakt de wereldkaart en gaat op zoek naar Groenland. 'Hokus Spokus, Pilatus Pas, ik wou dat ik in Groenland was.' Alles gaat weer draaien en wordt zwart.

Pip wordt wakker. Ze ligt op een witte deken, maar deze deken is nat en koud. Pip ligt in de sneeuw. Ze staat snel op en gaat op zoek naar haar kaart. Pip weet zeker dat ze in Groenland is.

Ze kijkt om zich heen en alles is wit, wit van de sneeuw. In de verte ziet ze een witte beer, een ijsbeer. Gelukkig ziet ze ook mensen rijden op een slee. De mensen zien haar ook en komen snel naar haar toe. Gelukkig maar! Samen met een ijsbeer in de sneeuw is best gevaarlijk. Pip gaat op avontuur in Groenland.

2. Vertel dat Pip weer alles wat ze over Groenland leert, opschrijft in haar schrift. Laat de flashcards 15 tot en met 20 één voor één zien en vertel wat Pip heeft opgeschreven.
  - groot:

Groenland is een groot land. Het is veel groter dan Nederland. Je ziet het goed liggen op de wereldkaart.

• koud:

In Groenland is het altijd koud. De mensen hebben veel kleren aan. Zo blijven ze een beetje warm.

• de sneeuw:

Groenland is eigenlijk een rare naam. Groenland is niet groen. Groenland is wit. Wit van **de sneeuw**. Het **sneeuwt** als het heel koud is. Dan vallen er witte vlokken uit de lucht. **Sneeuw** is koud.

• het ijs:

Groenland is bedekt met **ijs** en **sneeuw**. **Ijs** is bevroren water. Als het heel koud is, dan wordt het water heel hard. Het water wordt **ijs**. Je kunt dan op dat water lopen. Op **ijs** en **sneeuw** kan niks groeien. Daarom zie je geen bomen, gras of struiken.

• de ijsbeer:

De **ijsbeer** leeft in Groenland. De **ijsbeer** is een witte beer. De **ijsbeer** leeft alleen in landen waar het heel koud is.

• de slee:

In Groenland gebruiken mensen een **slee**. Een **slee** is een soort bankje met twee gladde ijzers eronder. Met een **slee** kun je over **ijs** of **sneeuw** glijden. Met **de slee** kunnen de mensen van de ene plek naar de andere plek.

• de vis:

De mensen in Groenland eten veel **vis**. Ze maken dan een gat in **het ijs** en gaan vissen.

• de iglo:

In Groenland zie je ook **iglo's**. Dit zijn ronde huisjes die gemaakt zijn van blokken **sneeuw**.

3. Maak de woordspin GROENLAND op het bord.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

Vertel dat u niet weet wat de hoofdstad van Groenland is. Vraag aan de kinderen of zij erachter kunnen komen wat de hoofdstad van Groenland is.

◆ Afsluiting

Vraag aan de kinderen of ze zelf nog iets weten over Groenland. Schrijf het dan op een lege flashcard en hang het in de woordspin GROENLAND.

Geef de kinderen de opdracht om thuis met hun ouders de hoofdstad van Groenland op te zoeken.

Hang de woordspin GROENLAND aan de woordmuur.

Les 7 Pip gaat vissen

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen eenvoudige informatie (over vissen vangen) begrijpen.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (Groenland is groot, koud en ver weg).
- Uitbreiden van de woordenschat (**vissen** (ww), **het gat**, **de hengel** en **het net**).
- Gericht luisteren/kijken naar een informatieve film.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's GROENLAND en VISSEN VANGEN.
- Herkennen van een woord op grond van een tekening.

Materiaal Taalsprong

- Flashcard 21: Nuuk.
- Plaat 5: Pip gaat vissen.
- Kopieerblad 1: Vlaggen van Aruba, Nederland, Groenland en Zuid-Afrika.
- Film: Vissen vangen.

Vorbereiding

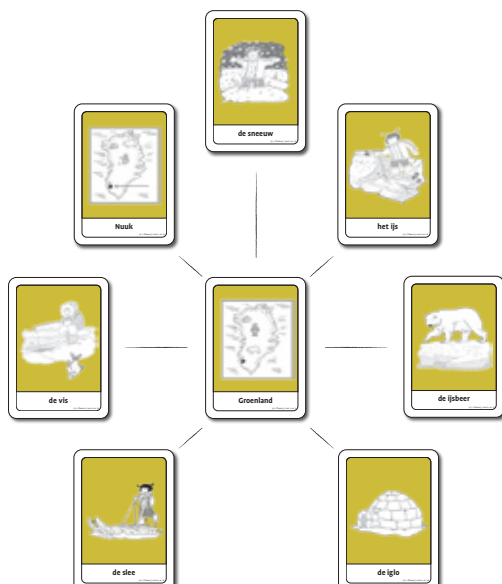
- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.
- Kopieer kopieerblad 1 en kleur de vlag van Groenland en knip de vlag uit.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U bekijkt de wereldkaart en u herhaalt de doelwoorden uit de vorige les.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit, aan de hand van de plaat 'Pip gaat vissen'.
	5 min.	U laat de film over vissen vangen zien.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'Pictionary'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen de wereldkaart. Vraag aan de kinderen waar Pip nu is en of ze dat kunnen aanwijzen op de wereldkaart. Laat zien waar Groenland precies ligt en maak de vlag van Groenland vast op de wereldkaart. Vraag aan de kinderen of ze erachter zijn gekomen wat de hoofdstad van Groenland is (Nuuk). Laat de flashcard van Nuuk zien en hang deze in de woordspin Groenland.

Hang de flashcards 15 tot en met 20 op het bord en vraag aan de kinderen om bij iedere flashcard iets te vertellen over Groenland. Help de kinderen waar nodig met het formuleren van de juiste zin. Laat de kinderen ook aangeven (aan de hand van de tegenstellingenposter) of het in Groenland koud of warm is, of Groenland dichtbij of ver weg is en of Groenland een groot of klein land is.

◆ Kern

1. Laat plaat 5 zien en vertel dat Pip ook een dagje mee is gaan **vissen** met de mensen in Groenland.

Leg de doelwoorden uit aan de hand van de plaat.

• **vissen:**

In Groenland eten de mensen veel vis.
Die vis moeten ze vangen.
Pip gaat een dag mee **vissen**.
Als je gaat **vissen**, probeer je vissen te vangen.
Dat doe je met een **hengel** of een **net**.

• **het gat:**

De bovenste laag van het water is ijs.
Pip moet eerst een **gat** maken in het ijs.
Pip maakt **het gat** met een bijl.

• **de hengel:**

Pip gebruikt een **hengel** om de vissen te vangen.
Een **hengel** is een lange dunne stok met een draad en een haakje eraan. Met een **hengel** kun je **vissen**.

• **het net:**

Pip gebruikt ook een **net** om te **vissen**.
Een **net** is een soort lap met allemaal gaatjes erin.
Netten worden gemaakt van touw of garen.

2. Laat de film over vissen vangen zien.

◆ **Afsluiting**

Speel het spel 'Pictionary'.

Kies een woord uit het woordschema VISSEN VANGEN of GROENLAND. Teken dit op het bord en laat de kinderen raden wat het is. Houd de tijd bij en ga na hoeveel woorden de kinderen binnen vijf minuten kunnen raden.

Hang plaat 5 VISSEN VANGEN aan de woordmuur.

Les 8 Pip leert een touwfiguur maken

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen instructies uitvoeren.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar een instructie.
- Uitbreiden van de woordenschat (**de duim, de wijsvinger, de middelvinger, de ringvinger, de pink, voordoen en nadoen**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DE HAND.
- Uitvoeren van instructies.
- Reflecteren vanuit eigen ervaringen (wat was makkelijk/moeilijk?).

Materiaal Taalsprong

- Plaat 6: De hand.
- Kopieerblad 3: Touwfiguur: 'Kerstboom'.

Vorbereiding

- Zorg voor een bol touw. Knip voor ieder kind in de klas een stuk touw van ongeveer 50 cm af en knoop de uiteinden aan elkaar.
- Bekijk kopieerblad 3 en leer uzelf aan hoe u het touwfiguur moet maken.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U introduceert het touwfiguur 'De kerstboom'.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit, aan de hand van plaat 6.
	10 min.	U leert de kinderen het touwfiguur 'De kerstboom' aan.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt wat de kinderen makkelijk en moeilijk vonden.

◆ Start

Vertel dat de kinderen in Groenland vaak binnen zijn omdat het buiten te koud is en dat ze binnen veel spelletjes spelen. Een van die spelletjes is touwfiguren maken. Vertel dat Pip ook heeft geleerd hoe je een touwfiguur kunt maken. Demonstreer hoe je een touwfiguur maakt en beschrijf hierbij uitvoerig alle handelingen.

Kijk met dit touwtje maken de kinderen touwfiguren. Je hebt alleen dit touw nodig en je vingers.

Ik doe het touw eerst om mijn **duimen**, dan ook om mijn **pink**. Met mijn **middelvinger** pak ik het touw van de ene hand. Dan doe ik hetzelfde met de andere **middelvinger**.

Kijk nu heb ik al een figuur. Van dit figuur ga ik een kerstboom maken. Ik pak het bovenste touwtje met mijn tanden en trek eraan.

◆ Kern

1. Laat zien wat je nodig hebt om een touwfiguur te maken. Benoem één voor één de vingers en laat de kinderen steeds een handeling uitvoeren met die vinger.

• de duim:

De duim is de dikste vinger. Deze vinger zit lager dan de andere vingers aan je hand. Steek je **duim** omhoog.

• de pink:

De pink is de kleinste vinger van je hand. Steek je **pink** omhoog.

• de wijsvinger:

Als je naar iets wilt wijzen, dan steek je je **wijsvinger** ernaar uit. Wijs met je **wijsvinger** naar het raam/de deur/de juf.

• de middelvinger:

De **middelvinger** is de middelste vinger aan je hand. Wijs je **middelvinger** aan.

- **de ringvinger:**

De ringvinger is de vinger waar je je ring draagt als je getrouwd bent. Deze vinger zit tussen **de middelvinger** en **de pink**. Raak je **ringvinger** met je duim aan.

Wijs de doelwoorden aan op de plaat van DE HAND.

2. Deel de touwtjes uit en maak met de kinderen het touwfiguur. Leg uit dat u steeds een handeling voordoet en dat de kinderen deze handeling na mogen doen. Omschrijf steeds de handeling.

- **voordoet:**

Je **doet** iets **voor**, als je aan anderen wilt laten zien hoe het moet.

- **nadoet:**

Je **doet** iets **na**, als je het net zo doet als een ander het doet.

◆ Afsluiting

Bespreek met de kinderen wat ze moeilijk en makkelijk vonden. Geef als opdracht mee naar huis om een ander touwfiguur te bedenken en dit een naam te geven.

Hang plaat 6 DE HAND aan de woordmuur.

Les 9 Pip in Zuid-Afrika

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.

Subdoelen

- Navertellen van een verhaal (Pip in Nederland).
- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**droog, de hut, de giraffe, de rivier en de maïs**).
- Toepassen van een tegenstelling (droog/nat).
- Koppelen van de eigen kennis en ervaring aan de tekst.
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema ZUID-AFRIKA.
- Herkennen van culturele objecten en gewoontes van Zuid-Afrikanen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 22 t/m 29: Droog, nat, de hut, de giraffe, de rivier, lopen, de maïs en Pretoria.
- Plaat 7: Pip gaat op reis (4).
- Tegenstellingenposter.

Vorbereiding

- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stift.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt samen de wereldkaart.
Kern	10 min.	U leest het verhaal 'Pip gaat op reis' (4) voor.
	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin ZUID-AFRIKA. U biedt de nieuwe tegenstelling 'droog'/'nat' aan.
Afsluiting	5 min.	U vult de woordparachute DE WERELD aan, met de ervaringen van de kinderen.

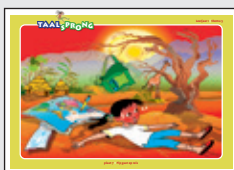
◆ Start

Laat op de wereldkaart zien waar Pip woont, in welk land Pip als eerste is geweest en waar ze nu is. Laat de kinderen vertellen wat ze van Pip geleerd hebben over Groenland aan de hand van de flashcards.

◆ Kern

1. Vertel dat Pip weg wil uit Groenland. Sneeuw en ijs zijn even leuk, maar ze vindt het veel te koud. Ze wil weer op reis naar een ander land. Een land waar olifanten nog los rondlopen, zoals Zuid-Afrika, dat lijkt haar wel wat. Bespreek met de kinderen wat Pip ook alweer moet doen om in Zuid-Afrika terecht te komen. Lees het vierde deel van 'Pip gaat op reis' voor. Wijs zoveel mogelijk de begrippen aan op de plaat.

PIP GAAT OP REIS

Pip pakt de wereldkaart op zoek naar Zuid-Afrika.

'Hokus Spokus, Pilatus Pas, ik wou dat ik in Zuid-Afrika was.' Alles gaat weer draaien en het wordt zwart.

Pip wordt wakker. Ze ligt in het zand. Het is warm. Langzaam komt ze overeind. Ze kijkt om zich heen. Alles is geel, oranje en bruin. De blaadjes aan de bomen, het gras. Het heeft hier al lang niet meer geregend. Het is droog. In de rivier staat ook weinig water. Ze staat snel op en gaat op zoek naar haar kaart. Pip weet zeker dat ze in Zuid-Afrika is. In de verte ziet ze een paar hutten en een giraffe. Pip is klaar voor haar avontuur in Zuid-Afrika.

2. Vertel dat Pip weer alles wat ze over Zuid-Afrika leert, opschrijft in haar schrift.
  - Laat de flashcards 22 tot en met 29 één voor één zien en vertel wat Pip heeft opgeschreven.
  - groot:

Zuid-Afrika is veel groter dan Nederland, maar het is kleiner dan Groenland.

• warm:

In Zuid-Afrika is het overdag warm.
's Nachts kan het kouder zijn, maar lang niet zo
koud als in Groenland.

• droog/nat:

Het is **droog** in Zuid-Afrika.
Het heeft al een hele tijd niet meer
geregend in Zuid-Afrika. Je ziet het aan de
bomen en het gras.
Ze zijn bruin. Er zit geen water in.
Iets is **droog** als het niet nat is.
Als het net geregend heeft is alles nat.

• de hut:

Sommige mensen in Zuid-Afrika
wonen in een **hut**.
Een **hut** is een klein eenvoudig huisje.
Je kunt een **hut** bouwen van takken en
bladeren.

• de giraffe:

In Zuid-Afrika leven **giraffen**.
Een **giraffe** is een groot dier met gele en bruine
vlekken en een heel lange nek.

• de rivier:

In Zuid-Afrika halen de mensen hun
water uit **de rivier**.
Een **rivier** is een waterstroom.
De meeste **rivieren** beginnen in de bergen en
komen uit in zee, in een meer of in een
andere **rivier**.

• lopen:

De mensen in Zuid-Afrika lopen veel.
Ze hebben vaak geen auto of fiets.
Dus ze moeten lopen van de ene plek naar de
andere plek.

• de mais:

De mensen in Zuid-Afrika
eten vaak **mais**.
Mais is graan met grote gele korrels.
Het groeit op hoge stengels met lange bladeren.
De mensen in Zuid-Afrika maken pap van **mais**
en daar doen ze dan stukjes vlees in.

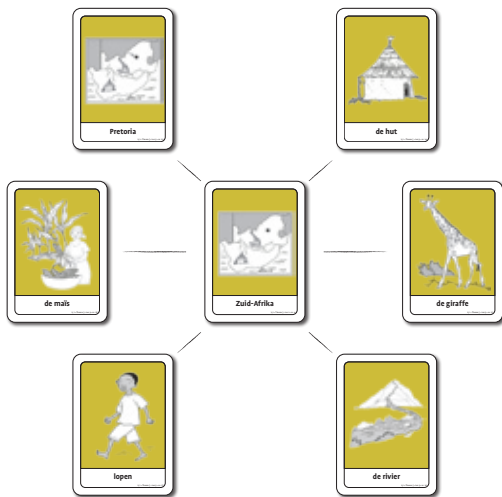
TIP

Het is belangrijk om zoveel mogelijk Nederlands te gebruiken,
ook bij de uitleg van woorden. Maar sommige woorden zijn
nu eenmaal moeilijk uit te leggen of de omschrijving is te
ingewikkeld en sluit niet aan bij het niveau van het kind.
Vertaal het woord dan naar het Papiamentu. Droog, nat, koud
en warm zijn zulke woorden.

3. Bied de tegenstelling 'droog'/'nat' aan. Herhaal de
tegenstellingen 'dichtbij'/'ver weg', 'klein'/'groot' en
'koud'/'warm'. Vraag de kinderen of Zuid-Afrika droog of nat
is, of het een klein of groot land is, dichtbij/ver weg ligt en of
het een koud of warm land is. Hang de flashcards 'droog'/'nat'
naast de tegenstellingenposter.

Maak de woordspun ZUID-AFRIKA op het bord.
Vertel dat de hoofdstad van Zuid-Afrika Pretoria is, hang deze
flashcard ook in de woordspun.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

◆ Afsluiting

Bekijk met de kinderen de flashcards in de woordspinnen NEDERLAND, GROENLAND en ZUID-AFRIKA. Bespreek de verschillen tussen Zuid-Afrika, Groenland en Nederland. Vraag aan de kinderen of ze zelf nog iets weten over Zuid-Afrika. Schrijf het dan op een lege flashcard en hang het in de woordspin ZUID-AFRIKA.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gegeven informatie en informatie uit eigen ervaringen, uitwisselen en beschouwen.

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's NEDERLAND, GROENLAND, ZUID-AFRIKA en VISSEN VANGEN.
- Toepassen van tegenstellingen.
- Formuleren van een mening (over een land).

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 1 t/m 29.
- Flashcards thema 5: 25 t/m 34, 36 t/m 41 en 43 t/m 46.
- Tegenstellingenposter.

Vorbereiding

- Haal de flashcards van de woordspinnen van de woordmuur.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen de woordspinnen NEDERLAND, GROENLAND en ZUID-AFRIKA opnieuw opbouwen.
Kern	5 min.	U herhaalt de tegenstellingenposter en u besteedt extra aandacht aan de tegenstellingen 'koud'/'warm' en 'nat'/'droog'.
	10 min.	U speelt het spel 'Levende woordspin'.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen in welk land ze het liefst zouden willen wonen.

◆ Start

Hang de flashcards van de drie landen Nederland, Groenland en Zuid-Afrika naast elkaar op het bord. Deel de overige flashcards uit. Laat de kinderen iets vertellen over de flashcard die ze in hun hand hebben en laat de kinderen aangeven bij welk land de flashcard hoort.

◆ Kern

1. Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan. Doe het als volgt:

Niet zwaar, maar ...

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstellingen aan.

Besteed extra aandacht aan de tegenstellingen die in dit thema toegevoegd zijn, te weten 'koud'/'warm' en 'nat'/'droog'. Laat de kinderen voorbeelden geven van dingen die koud, warm, nat of droog zijn.

TIP

Door dezelfde woorden in verschillende contexten te gebruiken, krijgen de woorden nog meer betekenis en blijven de woorden beter 'hangen'.

2. Speel het spel 'Levende woordspin'.

Deel de flashcards met de tegenstellingen erop uit. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en de juiste tegenstelling zoeken. Houd bij hoe lang het duurt voordat alle 'tegenstellingen' elkaar gevonden hebben. Speel het spel nog een keer met andere kinderen. Zijn deze kinderen sneller of langzamer?

◆ Afsluiting

Bespreek met de kinderen in welk land ze het liefst zouden willen wonen en waarom, als ze moesten kiezen uit Nederland, Groenland of Zuid-Afrika.

Les 11 Wonen er beren in Afrika?

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (Zuid-Afrika is groot, warm, droog en ver weg).
- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het dorp**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema DORP/DE STAD/DE HOOFDSTAD.
- Beantwoorden van open vragen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 22 t/m 30: Droog, nat, de hut, de giraffe, de rivier, lopen, de maïs, Pretoria en het dorp.
- Prentenboek: 'Wonen er beren in Afrika?' van Satomi Ichikawa.
- Kopieerblad 1: Vlaggen van Aruba, Nederland, Groenland en Zuid-Afrika.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 1 en kleur de vlag van Zuid-Afrika en knip de vlag uit.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt samen de wereldkaart en u herhaalt de doelwoorden uit les 9.
Kern	5 min.	U breidt de woordtrap DE STAD/DE HOOFDSTAD uit.
	15 min.	U leest het prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?' voor en u legt het begrip 'het dorp' uit.
Afsluiting	5 min.	U stelt vragen over het prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?'

◆ Start

Bekijk met de kinderen de wereldkaart. Vraag aan de kinderen waar Pip nu is en of ze dat kunnen aanwijzen op de wereldkaart. Laat zien waar Zuid-Afrika precies ligt en maak de vlag van Zuid-Afrika vast op de wereldkaart.

Hang de flashcards 22 tot en met 29 aan het bord en vraag aan de kinderen om bij iedere flashcard iets te vertellen over Zuid-Afrika. Help de kinderen waar nodig met het formuleren van de juiste zin. Laat de kinderen ook aangeven (aan de hand van de tegenstellingenposter) of het in Zuid-Afrika koud of warm is, Zuid-Afrika dichtbij of ver weg is en of Zuid-Afrika een groot of klein land is.

◆ Kern

-

Vertel dat Pip een lievelingsboek heeft dat over Afrika gaat en over de dieren die daar leven. Lees het prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?' interactief voor. Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk begrippen aan op de platen.

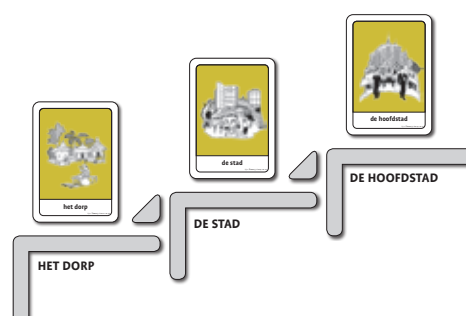
Op de eerste bladzijde komt het woord '**het dorp**' aan bod. Leg uit wat een dorp is en wat het verschil is tussen een **dorp** en een stad.

• het dorp:

Een **dorp** is een plaats, waar een paar huizen staan. Een **dorp** is kleiner dan een stad. In een **dorp** staan minder huizen en er wonen minder mensen dan in een stad. Op Aruba wordt een **dorp** een bario genoemd. Paradera is een voorbeeld van een bario. Het is geen stad, maar eigenlijk een **dorp**.

- Breid de woordtrap DE STAD/DE HOOFDSTAD uit, met de flashcard van **het dorp** en bespreek kort de verschillen.

◆ **Afsluiting** _____

Stel vragen over het prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?':

- Waar woont Maalik?
- Wie komt er op bezoek?
- Wat is het meisje vergeten?
- Maalik gaat op zoek naar het meisje.
Welke dieren komt hij tegen?
- Is Maalik nog op tijd?
- Wat krijgt Maalik van het meisje?

Les 12 Pip danst in Zuid-Afrika

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen eenvoudige informatie (over Afrikaanse dans) begrijpen.

Subdoelen

- Samenvatten van een verhaal (met gestuurde opdracht).
- Gericht luisteren naar een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het masker** en **de trommel**).
- Gericht luisteren naar een instructie (een dans).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema ZUID-AFRIKA.
- Reflecteren vanuit eigen ervaringen (was het gemakkelijk/mooi/raar?).

Materiaal Taalsprong

- Prentenboek: 'Wonen er beren in Afrika?' van Satomi Ichikawa.
- Flashcards 31 en 32: De trommel en het masker.
- Plaat 8: Pip danst een Afrikaanse dans.
- Kopieerblad 4: Het masker.
- Film: Een Afrikaanse dans.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 4. Kleur het masker in, knip het uit en maak twee elastiekjes vast ter hoogte van de oren.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat de kinderen het verhaal 'Wonen er beren in Afrika?' kort samenvatten.
Kern	5 min.	U vertelt wat Pip heeft opgeschreven in haar schrift en u legt de doelwoorden uit.
	15 min.	U leert een Afrikaanse dans aan, middels het instructiefilmpje.
Afsluiting	5 min.	U evalueert met de kinderen de Afrikaanse dans en u voert het nog een keer in zijn geheel uit.

◆ Start

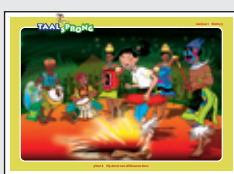

Laat het prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?' zien en laat de kinderen het verhaal kort samenvatten. Ondersteun de kinderen hierbij door gerichte vragen te stellen.

◆ Kern

1. Vertel dat Pip ook op bezoek is geweest bij Maalik. Ze heeft zelfs een nacht in het dorp van Maalik geslapen. Ze heeft er in haar schrift over geschreven. Lees dit voor en laat plaat 8 zien.

PIP GAAT OP REIS

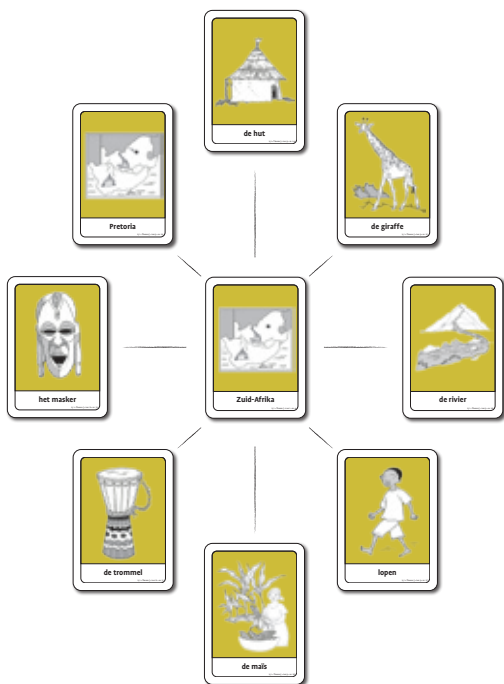

's Avonds
toen het
donker
werd, kwamen alle mensen
uit het dorp bij elkaar. De

mannen maakten een groot vuur. Iedereen ging om het vuur heen zitten.

Sommige mannen hadden trommels bij zich. Een trommel is een muziekinstrument dat lijkt op een ronde doos. Als je op de trommel slaat, komt er een geluid uit. De mannen sloegen op de trommels en maakten muziek. Een man had een masker op. Een masker is een gezicht van papier, hout, plastic of ander materiaal. Een masker kun je voor je gezicht doen. Hij danste om het vuur. Even later ging iedereen meedansen: mannen, vrouwen kinderen, opa's en oma's. Ik heb ook gedanst.

Breid de woordspin ZUID-AFRIKA van les 9 uit, met de flashcards van **de trommel** en het **masker**.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

2. Vertel de kinderen dat ze vandaag een Afrikaanse dans leren. Bekijk samen de film en volg de instructies.

◆ **Afsluiting**

Vraag aan de kinderen wat ze van de Afrikaanse dans vinden. Vinden ze het moeilijk, makkelijk, mooi of raar? Zet een van de kinderen **het masker** op en laat de kinderen de dans nog een keer in zijn geheel uitvoeren.

Les 13 Pip is terug op Aruba

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Navertellen van een verhaal (Pip in Nederland).
- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het eiland, de cactus, de vuurtoren, de ezel, de leguaan en de tram**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema ARUBA.
- Koppelen van de eigen kennis en ervaring aan de tekst.
- Herkennen van culturele objecten en gewoontes van Arubanen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 33 t/m 40: Het eiland, de cactus, de vuurtoren, de ezel, de leguaan, de pastechi, Oranjestad en de tram.
- Plaat 9: Pip gaat op reis (5).

Vorbereiding

- Zorg voor lege flashcards en een zwarte stifst.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt samen de wereldkaart.
Kern	10 min.	U leest het verhaal 'Pip gaat op reis' (5) voor.
	5 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U maakt de woordspin ARUBA.
Afsluiting	5 min.	U vult de woordspin ARUBA aan, met de ervaringen van de kinderen.

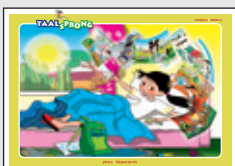
◆ Start

Laat op de wereldkaart de reis zien die Pip toe nu toe heeft gemaakt. Laat de kinderen vertellen wat ze van Pip geleerd hebben over Zuid-Afrika aan de hand van de flashcards.

◆ Kern

1. Vertel dat Pip heimwee heeft. Ze wil heel graag naar huis. Ze mist haar vader, moeder en broertje, haar huis en zelfs haar eigen bed. Vraag aan de kinderen wat Pip moet doen om naar huis te gaan. Lees het vijfde deel van 'Pip gaat op reis' voor. Wijs zoveel mogelijk begrippen aan op de plaat.

PIP GAAT OP REIS

Pip wil heel graag naar huis. Ze

heeft heimwee. Pip pakt de wereldkaart en gaat op zoek naar Aruba. 'Hokus Spokus, Pilatus Pas, ik wou dat ik terug op Aruba was.' Alles gaat weer draaien en wordt zwart.

Pip wordt wakker. Ze ligt in een bed, haar eigen bed. Vlug staat ze op en rent naar buiten. Het is heerlijk warm.

Ze ziet de cactussen en divi divi boom in de tuin. Mama staat in de keuken en maakt pastechi. Pip is terug op Aruba en ze vindt het heerlijk. Het is zondag en op zondag gaat Pip met de hele familie naar het strand. 's Avonds vindt Pip de wereldkaart onder haar bed. Ze kijkt er nog eens goed naar. Er zijn nog zoveel landen waar ze nog niet is geweest ... Pip vouwt de wereldkaart op en legt hem onder haar kussen. Ze wil nog veel landen zien, maar nu even niet. Pip valt in slaap en droomt over ... Aruba, haar eigen mooie eiland.

2. Vertel dat Pip alles wat ze over Aruba weet, opschrijft in haar schrift. Laat de flashcards 33 tot en met 38 één voor één zien en vertel wat Pip heeft opgeschreven.

• het eiland:

Aruba is een **eiland**.
Een **eiland** is een stuk land dat helemaal door water wordt omgeven.
Er zitten geen andere landen aan vast.

• droog/nat:

Op Aruba is het soms droog en soms nat. Als het een hele tijd niet geregend heeft is het droog. Je ziet het op Aruba ook aan de bomen en planten. De blaadjes worden bruin. Maar het kan ook veel regenen op Aruba. Dan zijn de straten nat.

• warm:

Op Aruba is het warm. Warm betekent: niet koud. Iets wat warm is, heeft een hoge temperatuur.

• de cactus:

Op Aruba groeien veel **cactussen**. Een **cactus** is een plant met stekels. **Cactussen** groeien in warme landen. Een **cactus** heeft maar weinig water nodig.

• de vuurtoren:

Op Aruba staat een **vuurtoren**. Een **vuurtoren** is een hoge toren aan zee. 's Nachts geeft de **vuurtoren** licht. Schepen op zee weten dan dat ze vlakbij land zijn.

• de ezel:

Op Aruba lopen **ezels** rond. **De ezel** is een grijs dier dat een beetje op een paard lijkt.

• de leguaan:

Op Aruba zie je ook **leguanen**. **De leguaan** is een groot soort hagedis met een kam op zijn rug.

• de pastechi:

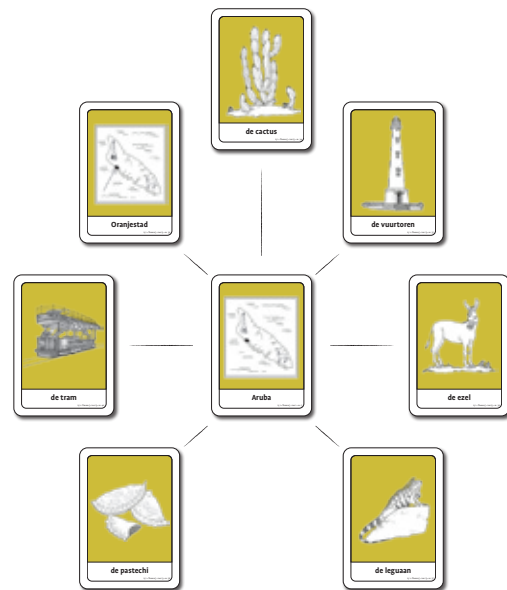
De mensen op Aruba eten vaak pastechi. De pastechi is gemaakt van deeg. Er kan kaas, vlees en groente in zitten.

• de tram:

Op Aruba rijdt midden door Oranjestad een **tram**. Een **tram** rijdt over rails. De rails van een **tram** liggen op de weg.

3. Maak de woordspin ARUBA op het bord. Vraag de kinderen naar de hoofdstad van Aruba. Hang de flashcard van Oranjestad ook in de woordspin.

Herhaal de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

◆ **Afsluiting**

Vraag aan de kinderen of ze zelf nog iets weten over Aruba. Als het iets typisch Arubaans betreft, schrijf het dan op een lege flashcard en hang het in de woordspin ARUBA.

Hang de woordspin ARUBA aan de woordmuur.

Les 14 Pip gaat een dagje naar het strand

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (Aruba is klein, warm, droog).
- Begrijpen van de strekking van een verhaal.
- Uitbreiden van de woordenschat (**het strand, de zwembroek, het badpak, insmeren, de zonnebrandcrème en het zandkasteel**).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's ARUBA en HET STRAND.
- Herkennen van een woord (een land) op grond van een beschrijving.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 3: Pip gaat met de trein.
- Plaat 5: Pip gaat vissen.
- Plaat 8: Pip danst een Afrikaanse dans.
- Plaat 10: Pip gaat naar het strand.
- Tegenstellingenposter.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bekijkt de wereldkaart en herhaalt de doelwoorden uit de vorige les.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit.
	5 min.	U laat de kinderen Nederlandse woorden zoeken op plaat 10.
Afsluiting	10 min.	U speelt het spel 'Waar ben ik?'.

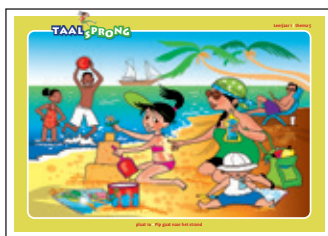
◆ Start

Bekijk met de kinderen de wereldkaart. Vraag aan de kinderen waar Pip nu is en of ze dat kunnen aanwijzen op de wereldkaart.

Ga bij de flashcards van Aruba staan en vraag aan de kinderen om bij iedere flashcard iets te vertellen over Aruba. Help de kinderen waar nodig met het formuleren van de juiste zin. Laat de kinderen ook aangeven (aan de hand van de tegenstellingenposter) of het op Aruba koud of warm is en of Aruba een groot of klein land is.

◆ Kern

1. Laat plaat 10 zien en vertel dat Pip een dagje met haar familie naar het strand is geweest. Leg de doelwoorden uit aan de hand van de plaat.

• het strand:

Het strand is de grond langs de zee.
Er ligt zand.

• de zwembroek:

Een **zwembroek** is een broek die je aantrekt als je gaat zwemmen. De **zwembroek** is gemaakt van dun stof. Een jongen heeft een **zwembroek** aan.

• het badpak:

Een meisje trekt een **badpak** aan als ze gaat **zwemmen**.
Het badpak is gemaakt van dun stof.

• het zandkasteel:

Pip bouwt een **zandkasteel**.
Ze maakt een kasteel van zand.
Ze gebruikt hierbij haar schep en haar emmer.

• insmeren:

De mama van Pip **smeert** zonnebrandcrème op haar lichaam.
De mama van Pip **smeert** zich in.
Ze wil niet verbranden.
Zonnebrandcrème beschermt je huid tegen de zon.

2. Vraag vervolgens aan de kinderen om plaat 10 goed te bekijken en of ze nog meer Nederlandse woorden zien op de plaat die ze al kennen. Schrijf de woorden op het bord.

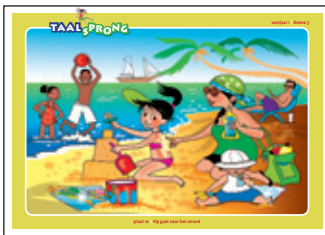
TIP

Door de kinderen op de plaat te laten zoeken naar woorden die ze al kennen in het Nederlands, kun je in een korte tijd veel woorden herhalen en inslijpen. De kinderen bij wie deze woorden nog niet bekend waren, leren hier ook weer van.

◆ **Afsluiting**

Speel het spel 'Waar ben ik?'

Hang de platen 3, 5, 8 en 10 naast elkaar aan het bord. Beeld een situatie uit, bijvoorbeeld een ritje met de trein, en vraag aan de kinderen in welk land u bent en wat u doet. Herhaal deze oefening met de andere platen.

Hang plaat 10 HET STRAND aan de woordmuur.

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gegeven informatie uitwisselen en beschouwen (over kenmerken van landen).

Subdoelen

- Formuleren van zinnen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Categoriseren van gegeven informatie.
- Herkennen van een woord (een land) op grond van een beschrijving.
- Formuleren van een mening (over een land).

Materiaal Taalsprong

- Plaat 3: Pip gaat met de trein.
- Plaat 5: Pip gaat vissen.
- Plaat 8: Pip danst een Afrikaanse dans.
- Plaat 10: Pip gaat naar het strand.

Lesoverzicht

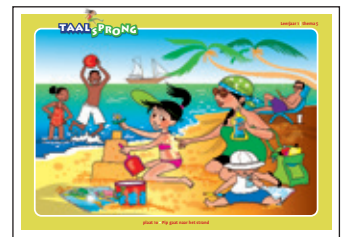
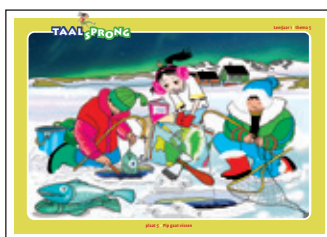
Start	10 min.	U speelt het spel 'Levende woordspin'.
Kern	10 min.	U categoriseert de flashcards steeds op een andere manier.
	5 min.	U speelt het spel 'Waar ben ik?'.
Afsluiting	5 min.	U bespreekt met de kinderen in welk land ze het liefst zouden willen wonen.

◆ Start

Speel het spel 'Levende woordspin'. Hang de flashcards van de vier landen naast elkaar aan het bord. Deel de overige flashcards die onder de woordspinnen NEDERLAND, GROENLAND, ZUID-AFRIKA en ARUBA, hangen uit. Leg uit dat de kinderen met een flashcard bij het land moeten gaan staan waar hun flashcard bij hoort. Als iedereen een land heeft gekozen, laat u de kinderen hun flashcard benoemen ('Ik heb een giraffe.') en controleert u of de kinderen bij het juiste land staan.

◆ Kern

1. Categoriseer de flashcards steeds op een andere manier. Laat de kinderen alle dieren, eten/drinken, hoofdsteden, vervoersmiddelen en gebouwen bij elkaar zoeken.
2. Speel het spel 'Waar ben ik?' Hang de platen 3, 5, 8 en 10 naast elkaar aan het bord. Laat een kind een land kiezen, iets van dit land uitbeelden en laat de overige kinderen raden in welk land het kind zich bevindt en uitleggen waarom ze dat denken.

◆ Afsluiting

Bespreek met de kinderen in welk land ze nu het liefste zouden wonen met de informatie die ze nu hebben. Is hun keuze veranderd? Zo ja, waarom?

Hang de woordspinnen weer aan de woordmuur.

Herhalingsdag 1

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen instructies uitvoeren en de kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Categoriseren van gegeven informatie (over landen).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Toepassen van de tegenstellingen.
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 5: De signaleringstoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Kopieerblad 6: Het registratieformulier.
- Track 13: Het lied: 'Een treintje ging uit rijden'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 5 voor alle kinderen en kopieer kopieerblad 6 één keer.
- Hang een aantal flashcards uit de woordspinnen NEDERLAND, GROENLAND, ZUID-AFRIKA en ARUBA bij het verkeerde land.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U speelt het spel 'Wat is fout?'.
Kern	20 min.	U neemt de signaleringstoets af.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Een treintje ging uit rijden'.

◆ Start

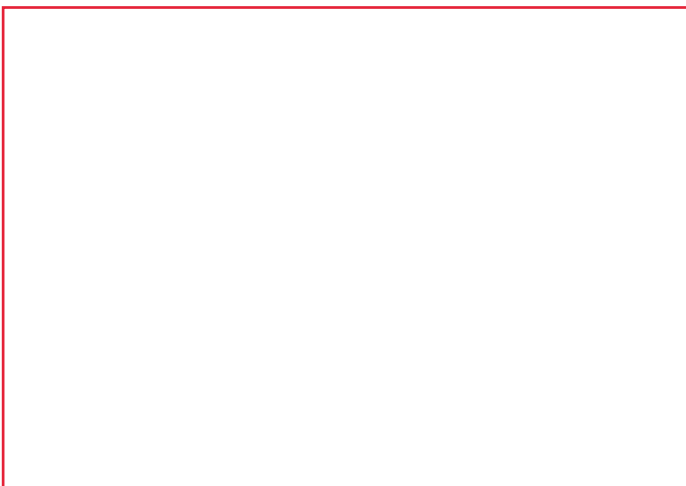
Speel het spel 'Wat is fout?'.

Bekijk met de kinderen de woordspinnen aan de woordmuur. Welke flashcards hangen fout? Laat de kinderen de flashcards bij het juiste land hangen en herhaal vervolgens de woordspinnen.

◆ Kern

Neem de signaleringstoets van thema 5 af.

Deze toets bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel van de toets wordt klassikaal afgenomen, het tweede deel van de toets wordt individueel afgenomen.

◆ Afsluiting

Zing het lied 'Een treintje ging uit rijden' met de kinderen.

*Een treintje ging uit rijden,
van Amsterdam naar Rotterdam.
En achter alle raampjes,
daar zaten zoveel kinderen.
En die deden zo en die deden zo,
achter al die raampjes.
En die deden zo en die deden zo,
zie za, zo.*

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Uitvoeren van instructies op een werkblad.
- Toepassen van tegenstellingen.
- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (landen en kenmerken ervan).
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Uitvoeren van een instructie (een dans).

Materiaal Taalsprong

- Platen 3, 5, 7 en 10.
- Film: Een Afrikaanse dans.

Vorbereiding

- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de woordschema's waar de woorden die slecht gescoord zijn, in voorkomen.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de tegenstellingenposter.
Kern	20 min.	U herhaalt de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt de Afrikaanse dans.

◆ Start

Herhaal de tegenstellingenposter.

Bespreek daarna een aantal woorden van de tegenstellingenposter en ga na op welk land ze van toepassing zouden kunnen zijn.

- Klein: Welk land is klein?
- Groot: Welk land is groot?
- Dichtbij: Welk land ligt dichtbij?
- Ver weg: Welk land ligt ver weg?
- Koud: In welk land is het koud?
- Warm: In welk land is het warm?
- In welk land is het soms koud, soms warm?
- Nat: In welk land is het nat?
- Droog: In welk land is het droog.
- In welk land is het soms nat, soms droog?

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke woorden de kinderen nog niet goed receptief beheersen. Herhaal de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

Kies vervolgens uit de volgende voorbeelden van consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past:

Beeld in, beeld uit

Leg de flashcards op een stapel met de afbeelding naar beneden. Leg uit dat u de kinderen een flashcard laat zien, maar dat uzelf niet weet wat er op staat. Laat de kinderen uitbeelden wat er op de flashcard staat en dan raadt u wat er op de flashcard staat. Draai vervolgens de rollen om. U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is.

Wat is weg?

Herhaal het desbetreffende woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Geef het woord door

Kies een woord uit een van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord.

Levende woordspun

Deel flashcards (van de woordmuur) uit die samen verschillende woordspinnen vormen. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en op zoek gaan naar andere kinderen waar ze een woordspun mee kunnen vormen. Bijvoorbeeld een woordspun dieren, vervoersmiddelen, eten/drinken, et cetera ...

Wat is het?

Leg een voorwerp onder een doek. Laat de kinderen voelen en raden wat er onder het doek ligt. Weten ze ook wat je met het voorwerp kunt doen?

Ik zie, ik zie ...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet ....het is een stok met een haakje eraan. Je kunt er vissen mee vangen. Ra, ra, wat is het?

Pictionary

Kies een woord van de woordmuur. Teken dit op het bord en laat de kinderen raden wat het is. Houd de tijd bij en ga na hoeveel woorden de kinderen binnen vijf minuten kunnen raden.

Waar ben ik?

Hang de platen 3, 5, 7 en 10 naast elkaar op het bord. Beeld een situatie uit, bijvoorbeeld een ritje met de trein, vraag aan de kinderen in welk land u bent en wat u doet. Herhaal deze oefening met de andere platen. Variatie: Draai de rollen om. Laat een kind een land kiezen, iets van dit land uitbeelden en laat de overige kinderen raden in welk land het kind zich bevindt en uitleggen waarom ze dat denken.

De detective

De bedoeling van deze oefening is om met het stellen van zo weinig mogelijk vragen het juiste woord te raden. Een kind, de detective, gaat even uit de klas en de klas kiest samen een woord van de woordmuur. Het kind komt terug in de klas en mag vragen stellen aan de kinderen in de klas. Kan de detective met tien vragen het woord raden.

◆ Afsluiting

Laat de kinderen de Afrikaanse dans nog een keer uitvoeren.

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie en de kinderen kunnen vragen over een verhaal correct beantwoorden.

Subdoelen

- Begrijpen van de strekking van het verhaal.
- Beantwoorden van open vragen.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal Taalsprong

- Digitaal prentenboek: 'Wonen er beren in Afrika?' van Satomi Ichikawa.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat het digitale prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?' zien.
Kern	15 min.	U leest het prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?' voor.
	5 min.	U stelt vragen over de inhoud van het verhaal.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

Laat het digitale prentenboek 'Wonen er beren in Afrika?' zien. Vraag aan de kinderen of ze nog weten over wie het verhaal gaat en welke dieren in het verhaal voorkomen.

◆ Kern

1. Lees het prentenboek nog een keer voor. Laat de kinderen op iedere bladzijde de dieren benoemen die op de desbetreffende bladzijde te zien zijn.
2. Stel de kinderen vragen over de inhoud van het boek.
  - Wie komt er op bezoek bij Maalik?
  - Wat vergeet het meisje?
  - Wat doet Maalik als hij de beer vindt?
  - Welk dier komt Maalik als eerste tegen?
  - Et cetera ...

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Vertel de kinderen dat ze morgen iets mogen meenemen uit het land waar ze vandaan komen en daar iets over mogen vertellen.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven (van een meegenomen voorwerp).

Subdoelen

- Navertellen van een verhaal.
- Geven van een korte voordracht.

Materiaal Taalsprong

- Verhaal met platen: 'Pip gaat op reis'.

Vorbereiding

- Vertel de kinderen een dag van tevoren dat ze vandaag iets mogen meenemen uit het land waar ze vandaan komen en dat ze hier iets over mogen vertellen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	Bekijk met de kinderen de wereldkaart. Laat het verhaal 'Pip gaat op reis' zien.
Kern	20 min.	U voert een vertelkring.
Afsluiting	5 min.	U speelt het spel 'Geef het woord door'.

◆ Start

Bekijk met de kinderen de wereldkaart. Vraag aan de kinderen in welke landen Pip is geweest en laat ze dat aanwijzen op de wereldkaart.

Vraag vervolgens aan de kinderen in welk land ze geboren zijn ('Ik ben geboren in Colombia') en laat ze dit ook aanwijzen op de kaart. Laat de leerlingen het verhaal met platen van Pip zien.

◆ Kern

Voer een vertelkring. Laat de kinderen die iets mee hebben genomen uit het land waar ze vandaan komen, iets vertellen over wat ze hebben meegenomen en uit welk land het komt. Geef de kinderen die niets hebben meegenomen van thuis een flashcard uit de woordparachute LANDEN en laat ze hier iets over vertellen.

TIP

Het is voor veel kinderen moeilijk om iets te vertellen. Zeker als ze iets moeten vertellen in een 'vreemde taal'. Help de kinderen die dit moeilijk vinden op weg door vragen te stellen over het voorwerp of de flashcard. Let erop dat ze antwoord geven in een zin.

◆ Afsluiting

Speel het spel 'Geef het woord door'.

Kies een woord uit één van de woordschema's. Fluister het woord in het oor van een kind, dat ene kind fluistert het woord in het oor van het volgende kind, dit gaat net zolang door tot het woord

de hele klas door is geweest. Aan het eind wordt gecontroleerd of het woord goed doorgegeven is. Als het woord niet klopt, gaat u na waar het mis is gegaan. Herhaal tot slot de betekenis van het woord.

U kunt dit (als de klas te groot is) ook in twee groepen doen. De groep die het snelst het woord (goed) door laat gaan, heeft gewonnen.

Herhalingsdag 5

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen instructies uitvoeren en de kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen.

Subdoelen

- Uitvoeren van instructies op een werkblad.
- Zingen van de tekst van een lied.
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 7: De controletoets. **Toets digitaal niet beschikbaar**
- Track 13: Het lied: 'Een treintje ging uit rijden'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 7 voor alle kinderen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt het lied 'Een treintje ging uit rijden'.
Kern	15 min.	U neemt de controletoets af.
Afsluiting	10 min.	U ruimt de woordmuur op middels een quiz.

◆ Start

Zing met de kinderen het lied 'Een treintje ging uit rijden'.

*Een treintje ging uit rijden,
van Amsterdam naar Rotterdam.
En achter alle raampjes,
daar zaten zoveel kinderen.
En die deden zo en die deden zo,
achter al die raampjes.
En die deden zo en die deden zo,
zie za, zo.*

◆ Kern

Neem de controletoets van thema 5 klassikaal af.

◆ Afsluiting

Ruim de woordmuur middels een 'quiz' op.

De tegenstellingenposter en de voorzetselposter blijven hangen. Stel vragen over, geef een omschrijving van of geef opdrachten met de verschillende flashcards aan de woordmuur. Het kind dat de vraag goed beantwoord heeft of de opdracht goed heeft uitgevoerd mag de flashcard of plaat van de woordmuur halen.

- Wat eten de mensen in Nederland/Groenland/Zuid-Afrika/Aruba graag?
- Welk dier zie je veel in Nederland/Groenland/Zuid-Afrika/Aruba?
- Welk gebouw zie je in Nederland/Groenland/Zuid-Afrika/Aruba?
- Et cetera ...

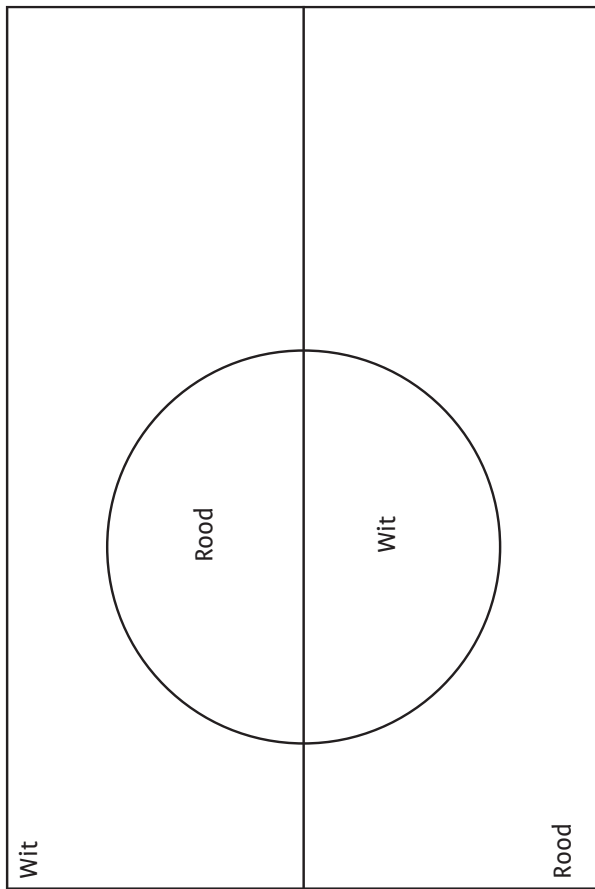

Kopieerbladen

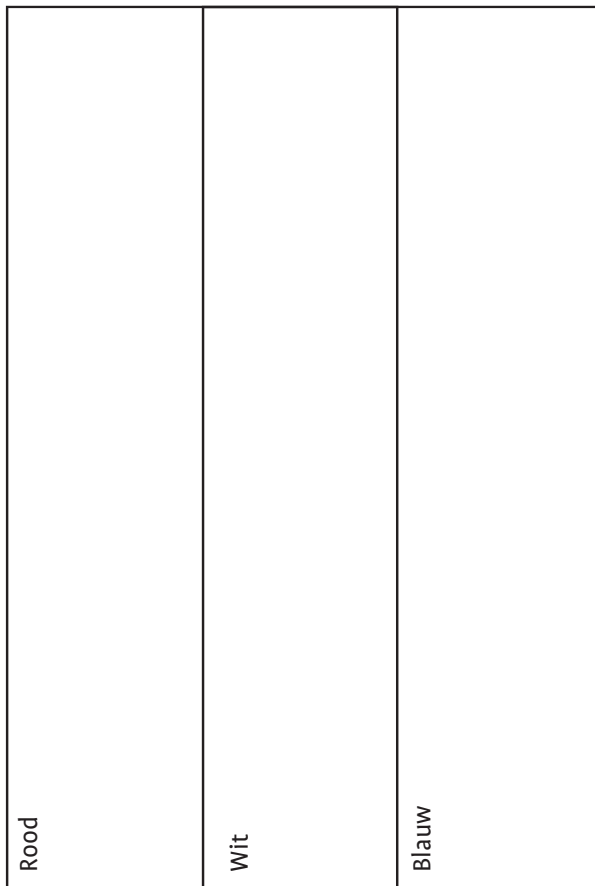
- **Kopieerblad 1: Vlaggen van Nederland, Groenland, Zuid-Afrika en Aruba**
  - **Kopieerblad 2: Treinkaartjes**
  - **Kopieerblad 3: Touwfiguur 'Kerstboom'**
  - **Kopieerblad 4: De signaleringstoets**
  - **Kopieerblad 5: Het registratieformulier**
  - **Kopieerblad 6: De controletoets**
  - **Kopieerblad 7: Het flashcardoverzicht**
-

KOPIERBLAD 1: VLAGGEN VAN NEDERLAND, GROENLAND, ZUID-AFRIKA EN ARUBA

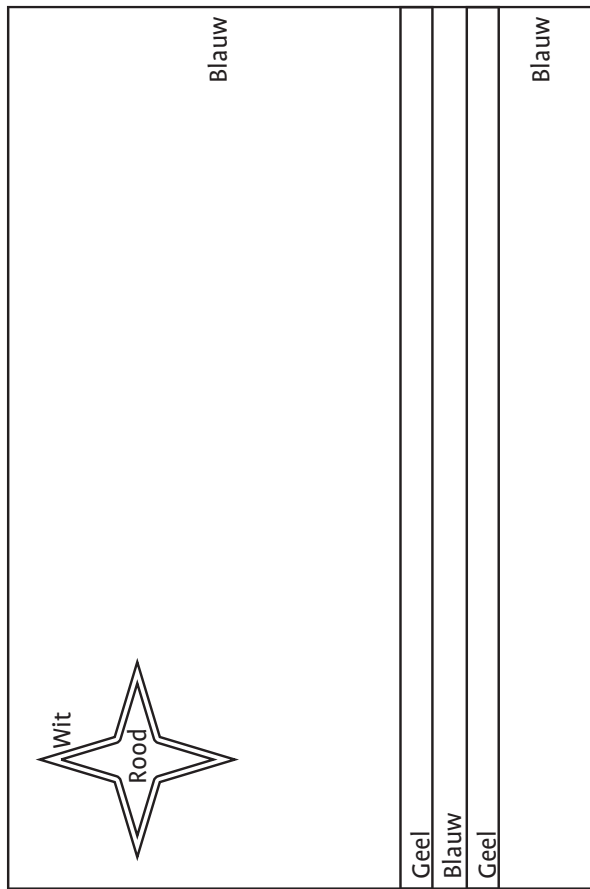
Groenland

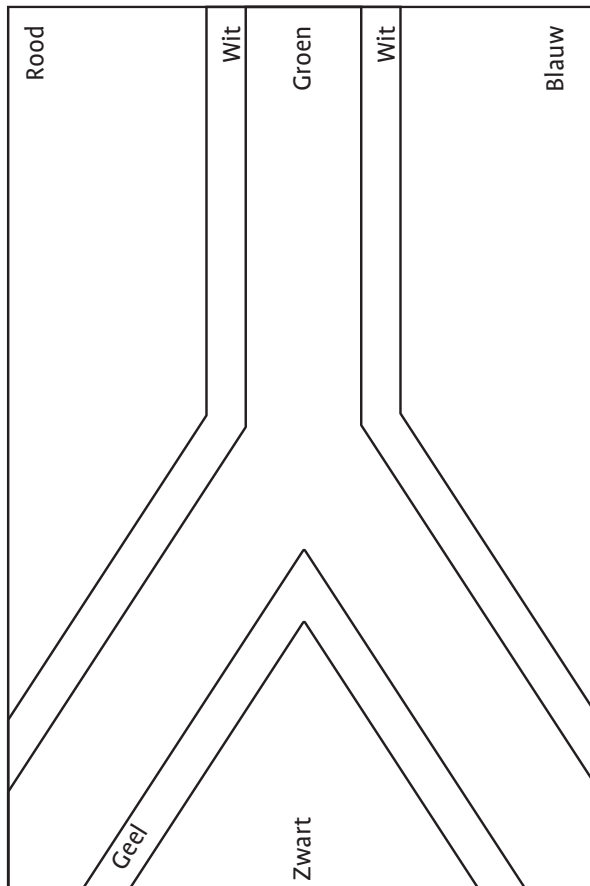
Nederland

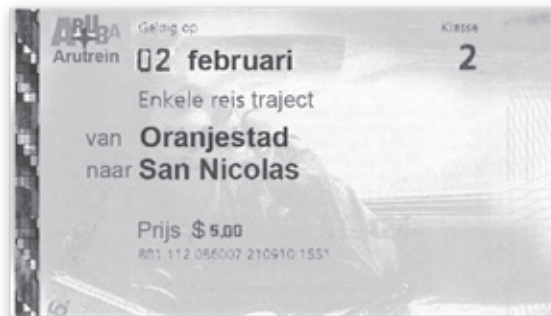
Aruba

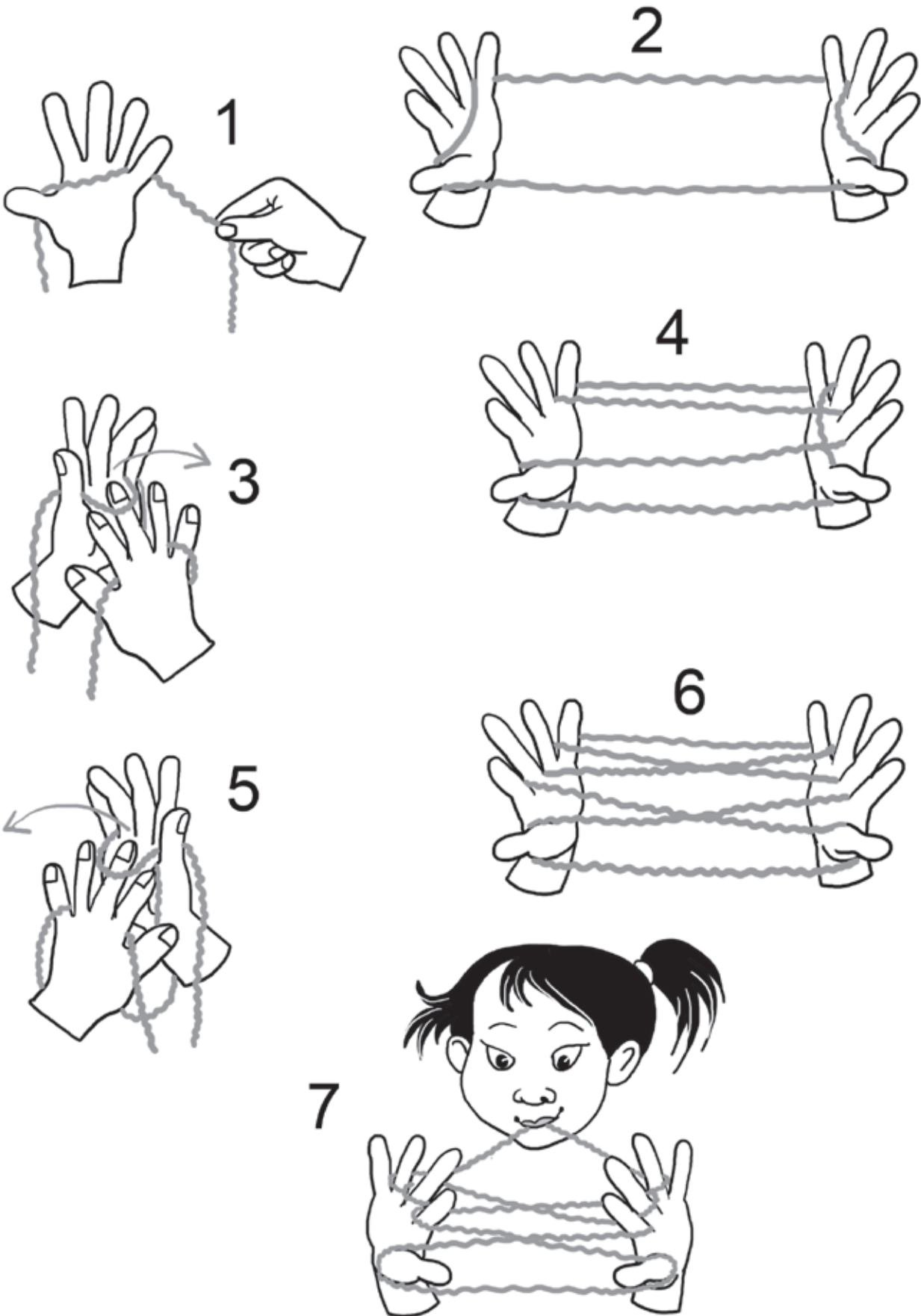

Zuid-Afrika

KOPIERBLAD 2: TREINKAARTJES

KOPIERBLAD 6: HET REGISTRATIEFORMULIER : TEGENSTELLINGEN

Naam van de leerling	niet klein maar ...	niet dichtbij maar ...	niet koud maar ...	niet droog maar ...	Aantal fouten
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					
35					

Geeft een kind een onjuist antwoord, zet dan een kruisje in het bijbehorende hokje.

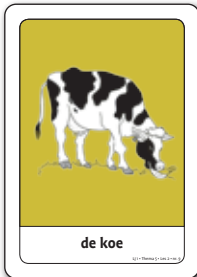
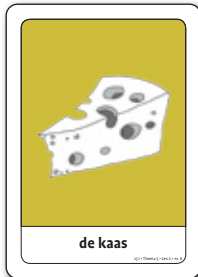

KOPIERBLAD 8: HET FLASHCARDOVERZICHT

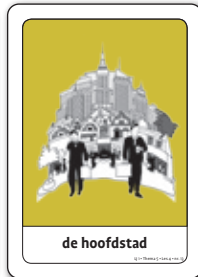
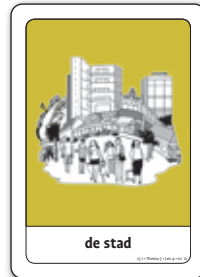
FLASHCARDS LES 1

FLASHCARDS LES 2

FLASHCARDS LES 4

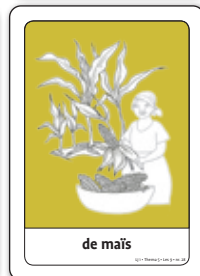
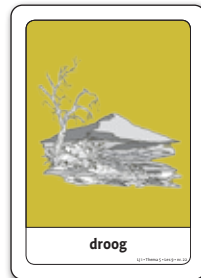
FLASHCARDS LES 6

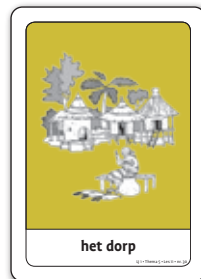
FLASHCARDS LES 7

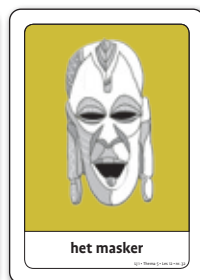
FLASHCARDS LES 9

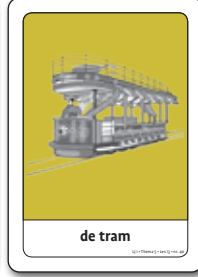
FLASHCARDS LES 11

FLASHCARDS LES 12

FLASHCARDS LES 13

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- een grote wereldkaart
- een zwarte stift
- lege flashcards
- een fluitje
- een bol touw
- twee elastiekjes
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- liedjes, verhalen en gedichten
  - drie films: De trein, Vissen vangen en Een Afrikaanse dans
  - flashcards 1 t/m 40
  - platen 1 t/m 10
  - flashcards van tegenstellingen uit thema 3
  - het prentenboek: 'Wonen er beren in Afrika?' van Satomi Ichikawa
-

